

EGY AZ ISTEN

Unitárius Közlöny

KOLOZSVÁR, 1888–1948/1990. • 25. (85.) ÉVF. • 7. SZÁM • 2015. JÚLIUS • ÁRA: 2,50 LEJ

Fotó: Czire Alpár

A másik oldalon

• Milyen lehet azon az oldalon lenni, ahol nehéz az élet, ahol árnyék van, ahol a hiány szorít? Milyen lehet sóvárogva nézni a kerítés, a fal, a hegyek túlsó oldalára, oda, ahol jobb, másabb az élet, s ahonnan csak néha tör magának utat a fénysugár?

És milyen lehet azon az oldalon lenni, ahol nem török meg a fény, ahová mások kíváncsognak?

A történelemben ismétlődnek azok az időszakok, amikor egyik oldalról elindulnak az emberek,

hogy részesüljenek abból, amiből a másik oldalon levőknek több jutott. Lélekvesztőkön, tehergépjárművek rakterében, úttalan utakon haladnak. Az innenső oldalon levők pedig egyre több falat, szögesdrótkerítést és akadályt emelnek, hogy megvédjék javaikat, biztonságukat.

Most épp ilyen időszakot élünk. A jobbik részért való sóvárgásban ne feledjük: parton innen vagy parton túl – ugyanazon Atyának vagyunk a gyermekei!

BÁLINT RÓBERT ZOLTÁN

A tartalomból:

ICUU-vezetőképző és teológiai konferencia

4

Unitáriusok az éterben

9

Egyházközségem küldetése, avagy beállni a rendbe

13

A szappanbuborék metafizikája

15

Pestszentlőrinci találkozó

17

„Nem hált jövevény az utcán, ajtómat kitártam az átutazó előtt.” (Jób 31,32)

• **Május 30–31. között** rendezte meg a Sulyok István Teológiai Tudományok Intézete a Partiumi Keresztény Egyetem égisze alatt a **Szabadulás az Egyház „babiloni fogságából” – 1989** című konferenciát és hálaadó emlékünnepeket Nagyváradon. Az eseményen a Magyar Unitárius Egyházat Szabó László előadó-tanácsos képviselte.

• **2015. június 16-án kamara-konferenciával emlékeztek meg Budapesten Enyedi György unitárius püspök** születésének 460. évfordulójáról, ahol az Eötvös Loránd Tudományegyetem, a Szegedi Tudományegyetem, a Pécsi Tudományegyetem és az Országos Széchényi Könyvtár kutatói mutatták be a műhelyeikben folyó aktuális kutatásokat. A Magyar Unitárius Egyházat Bálint Benczédi Ferenc püspök, dr. Kovács Sándor teológiai tanár és Molnár Lehel levéltáros képviselték a konferencián.

• **Június 19-én a Magyar Unitárius Egyház istentiszteleti és szertartási rendje reformjának előkészítése céljából az EKT munkacsoportot** hozott létre a következő szakmai feladatkörrel: helyzetkép-alkotás a jelenlegi magyar unitárius liturgiáról, új/alternatív liturgiai lehetőségek begyűjtése, liturgiai forrásanyagok és szöveggyűjtemények előkészítése, valamint a meglévő istentiszteleti és szertartási rend megújítási lehetőségeinek (szükségesség, időszerűség, célszerűség) vizsgálata. A munkacsoport tagjai: a Protestáns Teológiai Intézet Unitárius Karának egyháztörténelem szakos tanára, valamint a gyakorlati teológia tanára; hitéleti és missziói előadó-tanácsos; Unitárius Lelkészek Országos Szövetségének képviselője és az EKT által választott hat személy: Rácz Norbert. Szabó Előd, Tódor Csaba, Lakatos Csilla, Lakatos Sándor és Török István.

• **Június 20-án** ünnepélyes kerektek között beiktatták Lőrinczi Le-

vente lelkészt a Kissolymosi Unitárius Egyházközség lelkészi állásába. A lelkészbeiktató beszédet Bálint Benczédi Ferenc püspök tartotta, a beiktatást Lőrinczi Lajos esperes végezte.

• **Június 21-én került sor Rácz Norbert Zsolt** lelkész beiktató ünnepségére a Kolozsvár-Belvárosi Unitárius Egyházközség lelkészi állásába. A lelkészbeiktató beszédet Bálint Benczédi Ferenc püspök tartotta, a beiktatást Dimény József esperes végezte. Az eseményen a az egyházközség felújított orgonáját is felavatták.

• **Június 27–28-án**, a székelyderzsi falunapok alkalmával került sor a jégverésnapj határkerülés 200-ik évfordulójának megünneplésére. Ezen egyedi ünnep születéséről ezt jegyzi 1815-ben az egyházközség jegyzőkönyvébe Uzoni Fosztó Pál lelkész:

„Ez az esztendő Dersnek azon emlékezetes szomorú esztendő, melyben a kétszeri jégeső miatt nem aratott búzát, nem szedett törökbúzát, aratott pedig csak zöld zabot október végén. Bár ilyen esztendő soha még az ő hajnalára sem virradna. Ennek emlékezetére kívánja az Eccla innep gyanánt szentelni június utolsó szombatját.”

A megemlékezés a hagyományos határkerüléssel kezdődött, ezt követően az ünnepi istentiszteleten a szószéki szolgálatot Bálint Benczédi Ferenc püspök végezte, és sor került a Petky János-díj át-

adására. A falunapok szervezői koncertekkel, az udvarhelyszéki vágta helyi szakaszával és különböző érdekes programokkal várták az érdeklődőket.

• **Június 28-án** a kolozsvári belvárosi unitárius templomban tartott ünnepi istentisztelet keretében **búcsúztak el** a kolozsvári Egyetemi Fokú Egységes Protestáns Teológiai Intézet **Unitárius Fakultásának végzős diákjai**: Demeter Zita Ágnes, Jobbágy Júlia, Szabó Csengele, Szász Tünde, Léta Zsolt. Az istentiszteleten dr. Kovács Sándor teológiai tanár prédikált, a végzősöket dr. Rezi Elek rektor köszöntötte.

Halottunk

Özv. Székely Lászlóné, szül. Böződi Margit tiszteletes asszony életének 74. évében, 2015. június 13-án visszaadta lelkét Teremtőjének.

1942. május 20-án született Tordátfalván. 1966-ban kötött házasságot az 1956-os forradalom után meghurcolt és bebörtönzött Székely László unitárius lelkésszel. Férjének hűséges társa volt szolgálati helyeiken: Tordátfalván, Baróton, Újszékelyen, majd Kolozsváron az egyházi központban.

Nyugdíjazása után a Kolozsvár-Belvárosi Unitárius Egyházközség irodavezetője volt. Temetésére június 17-én került sor a kolozsvári Házsongárdi temetőben. A temetési szertartást Rácz Norbert Zsolt, Kolozsvár-belvárosi lelkész végezte.

Emléke áldott!

Meghívó a szejkefürdői találkozóra

A Magyar Unitárius Egyház szeretettel meghívja Önt és kedves családját a 17. Szejkefürdői Unitárius Találkozóra, mely 2015. augusztus 8-án, szombaton 11 órától kezdődik Szejkefürdőn.

A találkozó programja:

11,00–11,15 – A díszlovasok és a fúvószenekar felvonulása

11,15–11,30 – Köszöntések

11,30–12,20 – Ünnepi istentisztelet

12,20–14,00 – Úrvacsora

14,00–15,45 – Koszorúzás Orbán Balázs sírjánál

15,45–16,15 – Kulturális műsor és ismeretterjesztő előadás.

A találkozó teljes ideje alatt gyermekszórakoztatás működik.

LÉLEKFONAL

Hitelesen

CSÉCS
MÁRTON
LŐRINC

Folytatjuk rovatunkat, melyben a 2014 decemberében tartott székelyudvarhelyi zsinaton felszentelt 12 lelkész kérjük fel arra, hogy ossza meg gondolatait arról a bibliai versről, mely hivatását meghatározza.

Mindenekelőtt: nem láttam égő csipkebokrot, amiből dörgedelmes hang szólítana meg. Törvényeket hordozó tekeracet se nyeltem le álmomban, hogy prófétának nevezhessem magam. De hátam mögött, ha rám utalnak, papnak hívnak, szememben tiszteletesnek, avagy lelkésznek.

Hogy történt mindez?

Hiszek a gondviselésben, és az odaadás eredményében. Így lettem azzá, kinek neveznek engem az atyafiak.

Sakktábla

Úgy történt, hogy elhittem: az Istenországa működő csoda. Azt nem kell építeni, azt nem kell megtoldani, csak észrevenni, csak ráhangolódni.

Amint a sakktáblán a figuráknak, úgy az életben is mindenkinek megvan az egyéni helye és szerepe, egyéni ereje a közösségben. Van, aki tekintélynek örvendő, de csak egy lépés megtételére képes király. Van, aki korlátlan hatalmú királynő. Van, aki huszár, és van, aki bolond. Van, aki egy síkban mozgó, de biztonságot adó bástya. A legtöbb figura pedig lenézett bús paraszt, akiknek egy lépésre szűkítették mozgásukat. És szinte mindannyian beleesünk a következő hibába: lenézzük, akár az urasági kastély gyermekei a parasztot, elfelejtve azt, hogy a lenézett egyszerű paraszt az egyetlen figura, aki mozgásában egy ideig bár pont oly korlátolt, mint a király, ügyes mozdulatokkal, ha vigyázunk a lépéseinkre, őrizzük ál-

mainkat, s ha a nagy játékos, az Isten is megsegít, a parasztból nemcsak huszár lehet, hanem nagy örömmel fogadott királynő is! Parasztból királynő. Lenézettből tekintély. Ilyen szép az élet! Hogy ezt képes vagyok másokkal is elhittetni, legalább a kétszer felkelő nap országában: ezzel áltatom magam.

vagyunk katarzist ritkán okozó, profizmusra törekvő színészei.

Nem kívánok én tökéletes lenni, annak még látszatát sem kelteni. Csupán hiteles. Ezért is választottam ezt a bibliai idézetet. Marosvásárhelyi segédlelkészként középiskolák diákjaim között egy felmérést végeztem, melyben arra kér-

„Mindenekelőtt pedig, testvéreim, ne esküdjete se az égre, se a földre, se más egyébire. Hanem legyen a ti igenetek igen, és a ti nemetek nem, hogy ítélet alá ne essetek.” (Jak 5,12)

Igen és nem

Úgy történt, hogy egy gondolat vezérelt és vezérel: úgy álljak helyt,

hogy amit képviselek, az legyen tisztelhető. S higgyék el, nem könnyű feladat ez akkor, amikor egy létező, de láthatatlan Rendezőnek

deztem rá, hogy milyen a jó unitárius pap. S az esetek 98 százalékában visszaköszött egy motívum: legyen hiteles! Akkor értettem meg, hogy nem ér semmit az eskü, sem a forma, sem a szigor. A csodát vonzóvá kell tenni, nem kötelezővé, s ez csak úgy valósulhat meg, ha az igen igen, s ha a nem az nem.

Legyen hiteles! Legyen ember, aki néha hibázhat is! Ne legyen pásztor, mert a pásztor a rábízottakat juhoknak nézi, segédjeit kutyáknak, szamaraknak. A pásztor nem csak őriz, de meg is fej, meg is nyír, le is vág, el is ad. Legyen hiteles, aki állít és tagad, és beismer. Aki nem felsőbbrendű, de egyedi, lélekkel megáldott valaki egy szervezetben.

A pap legyen hiteles, és ne szolgál, aki úrnak hiszi, sőt követeli magát, sőt elvárja, hogy akként kezeljék.

Ítélet alá mindenki beesik, de nem mindegy a végszó.

Így történt.

Khászi-hegyek, Meghalaya állam, Észak-India, 2015. június 10–15.

ICUU-vezetőképző és teológiai konferencia

TÓDOR CSABA

Nemcsak a globális Európa, hanem a 21. század eleje is nagyszerű lehetőség arra – minden jogosan vitatható árnyoldalával együtt –, hogy a világ különböző helyeit találkozási pontoknak rendezzük be. Egy ilyen találkozásra látogattunk el Észak-Kelet Indiába, a Khászi-hegyekben élő unitáriusokhoz, hogy kölcsönösen megismerjük unitárius egyházi életünk sajátosságait. Az időszzerű vezetői tudás kérdéseire vonatkozó képzés mellett teológiai szimpóziumon vettünk részt, illetve közösen emlékeztünk meg Hajom Kissor Shingről, a khászi unitáriusok egyházalapítója születésének 150. évfordulóján rendezett ünnepségen, Meghalaya állam fővárosában, Shillongban. Egyházunk részéről az Unitáriusok és Univerzalisták Nemzetközi Tanácsának (ICUU) elnöki tisztségét is betöltő Gyerő Dávid főjegyző, Farkas Emőd főgondnok, Kovács István közügyigazgató és alulírott vettünk részt, az ICUU észak-amerikai és egyesült királyságbeli más vezetőivel együtt.

• A program az ICUU és az Észak-indiai Unitárius Egyház által közösen megállapított célkitűzések elérése köré szerveződött. Ezen célkitűzések első fontos része a június 10–12. között megszervezett vezetőképző volt, lényege az indiai unitárius vezetők formálásában való segítségnyújtás, illetve koordináció. A vezetőképzőt a shillongi Madan Laban egyházközség régi templomában tartottuk. Már a bejelentkezés napján feltűnt nekünk, erdélyieknek az érdeklődők jelentős száma (kb. 90 személy vett részt), illetve életkora: többnyire a fiatal generáció tagjai voltak, akik komoly érdeklődést és lelkes elkötelezettséget mutatnak egyházuk jövőbeni fejlesztése iránt.

A bevezetőben Jill McAllister, az ICUU programfelelőse vázolta fel a vezetőképző szempontjait, illetve a munka menetét. Itt szó esett arról is, hogy a tag-egyházak különböző hagyományokra, teológiákra épülnek, viszont a nemzetközi találkozások jó alkalmat adnak a közös tanulásra. Jelen esetben a khászi unitáriusok sajátos hitéleti és gyülekezeti problémáinak feltárása, megismerése és megtárgyalása adhat lehetőséget arra, hogy a máshonnan érkezett vezetők saját tapasztalataik megosztásával segítsenek a helyi gondok megoldásában. Az ICUU-vezetők természetesen hozták magukkal a korábbi képzőkön szerzett tapasztalataikat, személyes példáikat Észak-Amerikából és Erdélyből is, hogy valós történeteinkkel tudjuk hitelesebbé tenni a jövő khászi unitárius vezetők számára problémáik megoldásának lehetőségeit.

A mangó-modell négy szintje

Az első tematikus előadást Gyerő Dávid és alulírott tartottuk *Az egyházközség mint rendszer* címmel. Gyerő Dávid elnök egy ún. mangó-modellben szemléltette az általa fontosnak tartott erdélyi unitárius egyházközségi struktúrák erővonalait. Modelljében a mangó magja jelentette az egyházközségi vezetőket,

a magot, amely, akár a gyümölcsé, lehet kicsi vagy jelentősen nagyobb is. A mag köré csoportosul a gyülekezet, amelyben típus-csoportok azonosíthatók be. Vannak ideális gyülekezeti tagok, a lélekszám legkisebb százaléka, akikre a vezetők gyakorlatilag bármikor számíthatnak. Ők nagyon elkötelezettek általában az egyházzal szemben, azt életük részének tekintik, mint olyan Isten által adott lehetőséget, ahol a közösségben való növekedés és az egyéni értékek megosztása a személy növekedését szolgálja.

A második csoportba a *szocializálódó* egyháztagokat sorolta, akik bár az egyház mellett állnak, de első sorban nem lelkileg kötődnek oda. Részt vesznek az istentiszteleteken, a közmunkákon, de nem vallásos, hanem társadalmi szükségleteik miatt. Ők azok, akik néha lapozzák az énekeskönyvet a prédikáció alatt – mondta. Kapcsolatuk az egyházközséggel inkább formális, de lehet rájuk számítani, arányuk viszonylag szintén alacsony.

A harmadik csoportba a *spirituális* egyháztagok tartoznak, akik első sorban vallásos élményre törekednek. Számukra főként a lelki-teológiai utak keresése fontos, mintsem az aktív egyháztagság megélése. Számarányuk növekedőben van, főként a fiatalok és fiatal felnőttek körében.

A negyedik csoport a legnépesebb, őket a *lusta* jelzővel lehetne illetni. Ők a névleges egyháztagok, akik meg voltak keresztelve, konfirmáltak is, tudják, hogy hová kellene tartozni, de nem tesznek semmit érte, arrafelé sem jönnek, mert az egyház jelenlegi kínálata őket nem érdekli, a kortárs gyakorlatok számukra nem mondanak semmit.

Az előadás fókuszsa az volt, hogy az egyházközségi vezetés a szolgálatot a közösségben jelen levő különböző jellegű csoportok más és más szükségleteire való differenciált odafigyeléssel tudja jobbra tenni. A csoportok falai nem kőből vannak, hanem viszonylag könnyen átjárhatóak, a vezető feladata segíteni ebben a közeledésben, természetesen az eszményi egyháztagság irányában.

Az előadás után alulírott egy gyakorlatot vezettem le a résztvevőkkel, amely az elhangzottak helyi alkalmazását célozta meg. A gyakorlat azt célozta megvizsgálni, hogy a mangó-modell hogyan működik a khászi unitáriusoknál. Négy kiscsoportra osztottuk a résztvevőket, az volt a feladatuk, hogy rajzoljanak le egy olyan pályát, amin egy képzeletbeli golyó a lehető leghosszabb ideig marad mozgásban az elindítástól a pálya elhagyásának pillanatáig. A rajzok bemutatása, és a csoportban való munkáról szóló beszámolók után csoportdinamikai szempontokat beszéltünk meg: kik melyik csoporthoz tartoznak, hogyan születik a döntés és annak végrehajtása, melyek a csoportok különbözőségeiből adódó nehézségei a szolgáltatásnak, és milyen lehetőségek vannak a jobbításra.

Gyerő Dávid főjegyző és Tódor Csaba lelkész, a teológiai konferencia résztvevői – Farkas Emőd felvételei

Az Amerikában népszerű *chalice circle*, magyarul *kiscsoportos beszélgető körök* formában folytattuk a tevékenységet. Ennek a gyakorlatnak az volt a célja, hogy bár az egyes csoporttagok beszélgetnek, mégsem társalgás alakul ki, hanem egymás meghallgatása a fontos. Fontos megfigyelni egymás problémáját, hallgatni a másakra, amikor beszél. Az első beszélgető körnek témája is volt, amire egyénileg reflektáltunk a körökben. A téma a vezetés, irányítás egyik megfogalmazására épült: *a vezetés nem más, mint annak művészete és gyakorlata, ahogyan másokat segítünk abban, hogy saját tennivalójukat jól elvégezhessék*. A kiscsoportos beszélgetések egyik érdekessége a nyelvi korlátokkal való szembesülés volt. Kiderült ugyanis, hogy vannak olyan unitárius hívek Indiában, akik a sajátos törzsi nyelven kívül más nyelvet nem beszélnek, sem khászit, sem angolt (pl. az Asszám államból érkezettek). Egyházuk iránti elkötelezettségük tiszteletreméltó, hiszen a vezetőképzőt mégis végigükték, és próbáltak abból meríteni, ami a nyelvi korlátokon túlmutatott.

A nap utolsó előadása a *multikulturalitásról* szólt. Ezt a témát John Rex amerikai unitárius lelkész, valamint Rosemary Bray McNatt, a Berkeleyben található Starr King Teológiai Intézet elnöke vezette fel. John

Rex, aki korábban többször járt már Indiában, az individualista Amerikát állította párhuzamba az inkább kollektivistának nevezett ázsiai közösséggel szemben, a kultúrák dimenziójának értelmezésében. Rosemary személyes hangvételű előadást tartott, saját szociális helyzetének bemutatásával és elemzésével, amely a kisebbségi, faji és kulturális önzonosság kérdéseit érintette.

A van és a kell

A vezetőképző második napjának délelőtti tematikája az *istentiszteletre* épült. Ezt a tömböt Kovács István és alulírott vezettük. Célunk az volt, hogy a helyiek istentiszteletének bemutatása után annak elemeit vizsgáljuk meg, a foglalkozás tehát gyakorlatiasan kezdődött. Önkéntesekkel bemutattattuk a jelenleg is érvényben levő istentiszteletet. Ezt követően arra kértük a jelenlevőket, hogy alkossanak meg egy olyan istentiszteletet, ami *ideális* – amilyent szeretnének. Valójában egy jelentős hidat építettek a gyakorlat során a *van* és a *kell* világa között. Jó próbálkozás volt arra nézve, hogyan juthatnak el a jelenlegi istentiszteleti keret és annak elemeit felhasználva egy ideális istentisztelethez. A gyakorlat elemzése során teológiai vizsgálódást folytattunk olyan kérdésekről, mint az istentisztelet elemei és azoknak helye a szertartásban. E vizsgálódás mentén szó esett az *imádkozásról*, a *prédikációról* formái és tartalmi elemeiről, a *lelkész szerepéről* is. Olyan kérdések ezek, amelyek a magyar unitáriusokat is foglalkoztatják.

Az elemzést az istentisztelet gyengeségeinek és erősségeinek felsorolásával folytattuk. Tettük ezt oly módon, hogy a gyengeségeket beazonosítottuk, az erősségeknek pedig azokat a lehetőségeit körvonalaztuk, amelyekkel a khászik a saját erőforrásait felhasználva a gyengeségeket erősségekké alakíthatják. Itt is személyes tapasztalatainkat osztottuk meg a résztvevőkkel. Az istentiszteletre való felkészülés személyes példáit mondtuk el, az istentiszteleteken használt szimbólumokat elemeztük, és azoknak alkalmazási lehetőségeit vitattuk meg. Délután Kovács István és Jill McAllister tartott gyakorlati vonatkozású előadást a lelképásztori gondozás időszerű kérdéseiről. Ezt azzal tették személyesebbé és gyakorlatiasabbá, hogy irányításukkal személyes lelképásztori helyzeteket beszéltünk meg és elemeztünk ki a résztvevőkkel.

A vezetőképző harmadik napját Gyerő Dávid előadása nyitotta meg, aki a *hatékony vezető tulajdonságairól* beszélt. Előadását három vezetői készségre építette föl: a vezető legyen *jövőbelátó*, legyen *bölcs*, és legyen *hiteles*. Ezen tulajdonságok részletes elemzése egy részletekbe menő vitába, majd beszélgetésbe torkollt. A jelenlevők kiegészítették ezeket a tulajdonságokat olyanokkal, amelyeket saját kulturális és törté-

nelmi szempontból fontosnak tartanak. Egyetértünk abban, hogy a jó vezetők hozzáállása, bölcsessége és látásmódja nagyban meghatározza nemcsak a khászi unitáriusok erősödését, hanem bármelyik tag-egyház esetében időszerű kérdés.

Ezt követően Steve Dick, az ICUU ügyvezető igazgatója és Farkas Emőd főgondnok vetített képes előadást tartott a csoportok adminisztrációs készségeinek fejlesztési lehetőségeiről. Az előadást képekkel és rövidfilmmel tették szemléletessé, s így a nyelvi korlátokkal küzdők számára is követhetőbb volt a téma megtárgyalása. Az előadás után a *beszélgető körök* záró alkalma következett, amikor a háromnapos együttlétet lezártuk, és visszajelzéseket kaptunk a vezetőképzőn résztvevők személyes viszonyulásáról, sőt a visszajelzésekből a képzés eredményeit is lemérhettük. A vezetőképzőt a Madan Laban templomban ünnepi szertartással zártuk, ahol minden résztvevő névre szóló emléklapot kapott az ICUU, valamint az Észak-Indiai Unitárius Egyház részéről.

A vezetőképző megerősített mindannyiunkat abban, hogy kultúránk találkozási lehetőségeit éltük át, amikor egymás kölcsönös megértése mellett a helyiek távlati célokat is maguk elé tűztek. Az ottaniak úgy látták, hogy személyes példáinkkal erősítettük őket abban a törekvésükben, hogy gyülekezeteik vezetőiként megerősödjének, és ők maguk is khászi nyelven hasonló módszerekkel és tematikával további képzéseket tartsanak saját gyülekezeteikben. A képzés eredményeit, igazi gyümölcsét természetesen a bemutatott módszerek és példák alkalmazhatósága fogja megmutatni.

Teológia és/vagy kultúra?

Szombaton, június 13-án teológiai konferenciát tartottunk annak céljával, hogy az indiai unitáriusokkal együtt módszeresen beszéljünk a helyi és a nemzetközi kontextusban tárgyalható, mindannyiunkat érintő hitelvekről. Az teológiai konferenciát Derrick Pariat, az Észak-Indiai Unitárius Egyház elnöke nyitotta meg, utána Gyerő Dávid az ICUU elnökeként köszöntötte az egybegyűlteket. Jill McAllister programfelelős ismertette a konferencián bemutatandó témákat, és az előadókat. A konferencia témája: *Teológia és/vagy kultúra?* Hogyan határozza meg a teológia és a kultúra kapcsolata unitárius hitünket abban a környezetben, amelyben élünk egyéni és közösségi vonatkozásban egyaránt?

Hat előadást hallgatunk meg. Rosemary Bray McNatt az egyén társadalmi helyzetének a meghatározó voltáról érkezett, John Rex az amerikai individualizmus és a társadalmi kollektívizmus fényében tárgyalta az unitárius univerzalista identitást. Kovács István a történelem fontosságáról beszélt az er-

délyi unitárius egyház kontextusában, alulírott pedig a kontextuális teológia előnyeit és korlátait tárgyaltam, különös tekintettel a liturgiai teológia mint a rendszeres teológia egyik alkalmazási lehetőségének a módszereire, szintén az erdélyi kontextusban. Az indiai előadók főként Hajom Kissor Singh egyházalapító tevékenységét méltatták. Helpmi Mohrmen az egyházatyának a khászi nyelv és kultúra területén végzett tevékenységét ismertette, míg Danibha Pariat Singh munkásságának történelmi háttérét vázolta fel, amelyben betekintést nyerhettünk Észak-India

Ünnepi istentisztelet a nongkremit gyülekezetben

késő 19. századi történelmi helyzetébe. A következőkben az előadó az egyházalapító munkásságának időszerűségét vizsgálta.

Az előadásokat három kiscsoportos megbeszélés követte. A kiscsoportok a következő tematikák szerint szerveződtek: a világnézet és a teológia viszonya, a teológia szerepe a 21. század tageszgyházainak életében, a kultúra és teológia viszonyában hogyan tárgyalható az elszigetelődés, a partikularitás vagy provincia-lizmus. A csoportokból jövő visszajelzéseket a szimpózium plénuma előtt Steve Dick összegezte az unitárius univerzalizmus mint globális mozgalom törekvéseinek fényében.

A vasárnapot, június 14-ét a Teremtő egy igaz Istennek szenteltük, és részt vettünk több egyházköz-ség istentiszteletén. Az én csoportom Jowaiba ment, és ott hallgattuk meg a helyi istentiszteletet, khászi nyelven. A helyiek udvariasságára és tapintatosságára vall, hogy minket, vendégeket is bevontak az istentiszteletbe. John Rex meggyújtotta a gyertyát az istentisztelet kezdésének a jeleként, Gyerő Dávid köszöntötte a résztvevőket, Steve Dick imát mondott, és a végén nekem jutott az a lehetőség, hogy áldást mondjak. Én ezt úgy tettem meg, hogy először magyarul elmondtam az ároni áldást, majd angolul összefoglaltam. Az istentiszteleten Shing születése 150. évfordulójának méltatása már ott volt a levegőben. Ezután csapatunkkal meglátogattuk az indiai egyház korábbi vezetőjét, Carley Lyngdoh urat, aki jelenleg

betegállományban van. Nagyon megható volt, ahogy e nagy öreg ágya mellett John Rex és Gyerő Dávid imát mondott a felépülésért. Nemcsak az indiai unitáriusok, hanem a nemzetközi unitárius közösség ismert alakját bátorítottuk, és félgyógyulást kívánva hagytuk el családi házáat, ahol szerettei ápolják. Este már sötétben kerültek ismét össze csapataink a különböző egyházközségekből, ahol szeretetvendégségeken, előadásokon vehettek részt.

Hajom Kisso Shing

Az utolsó nap, június 15., igen jelentős marad nemcsak nekünk, hanem az indiai unitáriusoknak és a nemzetközi unitáriusoknak egyaránt. A shillongi Arubindo kulturális központban, mintegy nyolcszáz résztvevő jelenlétében, immár Meghalaya állam hivatalosságainak a képviseletében is, megemlékeztünk Hajom Kissor Shing egyházalapító születésének 150. évfordulójáról. A rendezvény szempontjából igen fontos volt D. D. Lapang kormányzati főtanácsadó személyes jelenléte, a többi jelentős meghívott, a helyi felekezetek és a tudományos élet képviselőivel együtt, akik nemcsak jelenlétükkel, hanem köszöntő beszédekkel, sőt előadásaikkal méltatták a méltatlanul mellőzött egyházalapítót.

Az ünnepséget Derrick Pariat indiai unitárius egyháznök nyitotta meg, majd a nemzetközi porond képviselői egy-egy gyertyát gyújtottak, amely nemcsak az ünnepség nyitását jelezte, hanem az élő emlékezés és összetartozás jelképes cselekedete is volt. Több egyházközség és unitárius iskola kórusa is képviseltette magát, akik népviseletükkel, táncukkal nemcsak gyönyörködtettek, hanem lehetőséget is adtak betekinteni a khászi kultúrába, amelyből Shing is merített annak idején. Az éneklést külön kiemelem. A naplómbe a következőket írtam az éneklésükről: *Több kórus is énekelt. Egyházközségi kórusok énekeltek, a hangzásból megítélve olyan emberek, akik nem a hangjuk után vagy az éneklésükből élnek, hanem önkéntesen énekelnek. Van a hangzásukban valami mélység, bari tonság, ami az itteni hegyes-völgyes vidéket jellemzi. Kanyargós és vad, meredeken szédítő és visszahúzódot tan szemérmes, erős, mint a száríba öltözött, törékeny asszonyok hite. Nem értettem a szövegeket, amelyek Singhet dicsőítették, mert khászi nyelven voltak. A dalam viszont olyan mélyről jött, ahol a szén keményedik, s ahová a csend is visszatér minden napnyugtával, hogy megfürdjön, s másnap reggel fénybe öltözve térjen vissza e szívós, de szerény emberek barna archórére, hogy megcsillanjon azoknak, akik rájuk néznek.*

Az egybegyűlteket továbbá Steve Dick programfelelős köszöntötte az ICUU részéről, majd üdvözlések hangzottak el az amerikai Unitárius Univerzalisták, valamint a magyar unitáriusok részéről. Az ünnepség

főszónoka Sylvanus Lamar akadémikus volt, aki az egyházalapító sokoldalúságát méltatta, különös tekintettel Shingnek a khászi nyelv elismertetése érdekében tett kiállítását. A köszöntések között D. D. Lapang kormánytisztviselő az unitárius egyház kicsinységében való nagyszerűségére hívta fel a figyelmet, utalva a Shing örökségére, amit méltóképpen tovább kell vinni.

Összegezve elmondható, hogy egy nagyon színes, autentikus, vallási és kulturális értékeket felmutató és ötvöző, élni akaró közösség ünnepségén vettünk részt. Nemcsak alapítójuknak akartak méltó emléket állítani, hanem a jövőre nézve is bizakodással tekintettek azokra az erőforrásokra, amelyekkel ez az egyház rendelkezik. Másrészt a teológiai konferencián elhangzott előadások, a vezetőképző foglalkozásai mind azt erősítették bennünk, hogy együttgondolkodásra és közös cselekvésre is van lehetőség. Nekünk, erdélyieknek nagyon is van mivel hozzájárulni e nagy, közös, színes nemzetközi mozgalomhoz. Teológiai értékeink, egyházszervezetünk, hagyományaink és történelmünk mások számára is erőforrásokat jelenthetnek. Ennek a hozzájárulásnak a jogosságát és értelmét éltük át mindannyian az indiai unitáriusokkal való közös munkában.

Megtanultuk azt is, ahogy az erős hit a sokkal nehezebb körülmények között is optimizmust sugall a

Unitárius fiatalok ősi khászi táncot járnak

gyülekezeti munka folytatására. Megláttuk és megtapasztaltuk, hogy a többnyire falun élő emberek mennyire egyszerűen és tisztán ragaszkodnak egyházukhoz. A nehézségek és korlátok ellenére milyen lelkesedéssel jöttek a foglalkozásokra! Öröm volt látni azt is, hogy többnyire fiatalokat mozgatót meg az a rendezvénysorozat, de nem maradtak el az idősebb nemzedékek tagjai sem. Jó volt látni azt a nyitottságot, hogy idősök és fiatalok együtt kerestük a jobb szolgálatot. Sőt, a helyiek kimondták és szembenéztek a generációváltással járó feszültségekkel is. Remélem, hogy közös munkánk után az a teremtmény egy igaz Isten, akihez együtt imádkoztunk az elmúlt vasárnap a templomokban, megtart mindannyiunkat!

Nem ez volt az első alkalom, amikor az erdélyi unitáriusok megjelentek a Khászi-hegyekben. Balázs Ferenc járt ott közülünk először 1928-ban, az Amerikából hazafelé tartó útján. Láttunk fényképet is róla, sőt az énekeskönyvükben ma is benne van az erdélyi énekeskönyv általa megtanított 87. számú éneke. Úgy

éreztem, e hét alatt az ének sorainak valóra válásáért dolgoztunk: *Éjnek viharának vége van/ nem bolygok többé úttalan. Lelkem az igaz ösvényt megelé/ Isten felé, isten felé.* Beszámolómat azzal zárom, amivel a khászok is köszöntik egymást: *KHUBLEJ*, ami nálunk is ugyanazt jelenti: Isten áldja!

Firtosnál a Gondviselővel

Amikor az ember nagyon akar valamit, s ezt a vágyat nagyon céltudatosan beépíti titkon őrzött gondolatai, érzései, fohászaik világába, és megosztja olyanokkal is, akik segítségére lehetnek, akkor nem történhetik meg, hogy a Gondviselő ne vegye azt számba, ne segítse annak az álomnak létrejöttét. Egy ilyen titkon vágyott, dédelgetett álom valósult meg június 6-án, szombaton a firtosi kilátónál. Hónapokkal ezelőtt megszületett a gondolat, aztán egyre több emberrel osztottuk meg, s így történt, hogy a Székelykeresztúri Egyházkör Esperesi Hivatala rábólintott az énlakiak és firtosváraljaiak közös tervére: hadd szervezzük meg az egyházkör első találkozóját a két falu fölötti kilátónál, a hegy alatt!

Firtost körüllegli a több évszázados római kori história, letűnt korok, múltba vesző népek varázslatos történetei, számos népi legenda és hiedelem. Tény, hogy kitüntetett szerepet kapott eleink hiedelemvilágában, és a térség lakói ősidők óta úgy tekintettek e hegyre, mint egy szent hegyre, mint olyan helyre, amit a Jóisten elkülönített magának, hogy itt másképp tudjon találkozni vele a teremtmény, az ember. Lélekben és igazságban. Ezért mentünk a firtosi forráshoz, hogy merítsünk friss vízből, hogy töltekezzünk, hogy kapcsolatainkat erősítsük Istennel, embertársakkal, hittestvéreinkkel.

Az énlaki templom bejáratánál egy megkopott, festett fatáblán ezt olvassuk: *„Aki e szentélybe belépsz, oldd le saruidat, dobd el álarcodat s Isten szeretetében megerősödve érezd meg: te is őrálló, vigyázó vagy.”* A Firtos lova alatti domboldal olyan nekünk, akár egy szentély, ahová azért zárandokoltunk el, hogy lélekben, Mózeshez hasonlóan, mi is leoldjuk saruinkat, eldobjuk a mindennapokban magunkra öltött álarcokat, és a Mindenható szeretetében megerősödve megérezzük, megértsük feladatunkat e földi létben. Hogy megértsük: nem hiába születünk ide, erre a tájra, hogy nem véletlen, hogy itt ringatta bölcsőnket édesanyánk, itt nevelt becsületre édesapánk, hogy nem véletlen, hogy székelyek, magyarok és unitáriusok vagyunk, hogy nem véletlenül cseng a legszebben ajkunkról a magyar szó, hogy népdalaink, meséink világa nem véletlenül röpít el egy varázslatos világba, amit csak mi érthetünk igazán, hogy a mindennapi kenyérért vállalt gürcölés áldott iga, mert ahogy Pető-

fi mondja: *„ittthon sokkal jobb ízű énnekem a fekete, mint máshol a fehér.”* Itthon...

Ezt a napot arra szántuk, hogy a magasból benézve a tájat ráeszméljünk: csodálatos ékszerdoboz ez a vidék, aminek egyenként és közösségben is őrzői, őrállói vagyunk. A Timóteushoz intézett páli gondolatot kínálta lelki eledelül az ünnepi istentiszteleten e sorok szerzője: *a rád bízott drága kincset őrizd meg a bennünk lakozó szentlélek által.*

Az ünnepi istentiszteletet követően Lőrinczi Lajos esperes és Sipos László firtosváraljai lelkész köszöntötte az egybegyűlteket, aztán a résztvevő gyülekezetek zenés-verses alkalmi műsora következtek, de énekelt a Székely Dalegylet, és gitározta a szent-ábrahámi fiatalok is Szász Csaba vezetésével. Az ebéd firtosmartonosi, firtosváraljai, énlaki, korondi, szent-ábrahámi és székelyszentmihályi üstökben készült, az ízletes falatok mellett jó hangulattal szolgáltak nótázásra csalogató zenészeink és gitárosaink. A kézműves sátorban Orbán Livia Borbála vezetésével kézműves tevékenységek zajlottak, lehetett íjászcodni Páll Attila Csaba és társai vezetésével, lovagolni a firtosváraljaiknak köszönhetően, este pedig a Székelyföldi Legendárium *A Likaskő* című mesefilmjét vetítette le Fazakas Szabolcs. Az igazán kitaratók tábornút mellett, gitárszó kíséretében zárhatták a napot.

Isten jóvoltából ragyogó idő vigyázta a találkozót minden pillanatát, a távolban őrködő Fogarasi-havasok mesés szép kilátással gyönyörködtettek bennünket. Az a körülbelül 600 unitárius és más felekezetű zárandók, aki gyalog, biciklivel, szekérrel, traktorral vagy éppen autó(busszal) érkezett a találkozóra, hálátelt szívvel és sok szép élménnyel gazdagodva térhetett haza, a dombokon túli faluba, városba.

Itt, a völgyek felett, a Firtos lova hátán talán néha elszenderül, megpihen a Gondviselés, de hisszük, hogy nem alszik örök álmot. Azért zárandokoltunk június 6-án is oda, hogy ébresztgessük, hogy bebizonyítsuk Neki: van itt élet, vannak itt bátor emberek, vannak közös reménységgel dédelgetett álmaink, vágyaink, vannak, akik tudnak és akarnak áldozatot hozni közösségeinkért kincsek őrzőiként, a bennünk, együvé tartozókban lakozó Lélek által. Áldja meg a Jóisten mindazok életét, akik segítették a Firtosi Unitárius Egyházköri Találkozó létrejöttét!

NAGY-MÁTÉFI TÍMEA

Unitáriusok az éterben

Idén tavasszal indult el a székelykeresztúri Vox rádióban a Székelykeresztúri Unitárius Egyházkör vallási műsora. A kezdeményezők megfogalmazott célja, hogy az egyházat és az embereket közelebb hozza egymáshoz. A műsor felekezettől és korosztálytól függetlenül mindenkihez szól. A házigazdák meghívottjakkal olyan vallásos témákat elemeznek ki közérthetően, mely mindenkit érdekelhet: ünnepeink, lelkiség, Isteni akarat, anyaság, másság elfogadása, ember. Az adások házigazdáival, Szász-Cserey Katalin firtosmartonosi lelkésznővel és Mikó Ferenc székelykeresztúri lelkésszel Márkó László médiareferens beszélgetett.

• Miért rádió? Milyen előzményei voltak a műsorotok elindításának?

Kétezer évvel ezelőtt Jézus az örömhírt mindenütt hirdette: mezőn, útszélén, dombon, hajóból, asztalnál, vagy éppen templomudvaron. Konkrétabban szólva: mindenünnen. Egyházunk az elmúlt évszázadokban üzenetét csupán néhány csatornán keresztül juttatta el híveihez: templomi prédikáció, vallásórák, nyomtatott kiadványok. Ezenkívül közvetetten a tevékenységünk által. A rádió csak egy eszköze az üzenet továbbításának. Úgy gondoljuk, hogy a mai világban, amikor nem magától értetődő, hogy a közösség tagjai mind hallanak egy üzenetet vasárnap a templomból, és nem tartoznak a minden reggeli olvasmányok közé az Egyház időszakos kiadványai, így nekünk kell lépni. Az üzenetet így is el kell juttatnunk az emberekhez, hiszen ez a hivatásunk. És próbálkozunk internetes honlappal és közösségi oldallal, szórólapokkal, konferenciákkal és rendezvényekkel, ifjúsági táborokkal, találkozókkal. És így kerül a sorba a rádió is, esetleg később más multimédiás lehetőség (pl. internetes tévécsatorna). A fő előzmény az, hogy a gyülekezeti tagok nagyobb része nincs állandó kapcsolatban az Egyházzal, nincsenek mindig tisztában a vallásunk üzenetével és álláspontjával. Ezen a helyzeten szeretnénk változtatni. Mivel tudjuk, hogy sokan interneteznek és Keresztúron, illetve környékén sokan hallgatják ezt a rádióadót, így élünk a lehetőséggel: nem várjuk, hogy a gyülekezeti tagok keressék velünk a kapcsolatot, inkább mi tesszük meg az első lépést,

mi lépünk be az életükbe, és próbáljuk felébreszteni az érdeklődést hitünk és világnézetünk iránt.

• Milyen céllal vágtatok bele a rádiózásba? Kiket próbáltok megszólítani, kik a célközönség?

Unitáriusokként nyitott egyház vagyunk, hisszük, hogy a mi üzenetünk mindenki számára elfo-

hitvilag.unitarius.ro – 88,6 MHz

gadható, így a rádión keresztül mindenkihez szólunk, aki csak hallgat bennünket. Célunk, hogy a közvetlen beszélgetés, a mindennapi nyelvre lefordított teológia által mi mutassuk be, hogy a vallásosság mennyire jelen van az életünkben, mennyire szükségszerű és elengedhetetlen. Csupán ezt néha nem vesszük észre, vagy nem vallásosságnak nevezzük. Hiszszük, hogy az Isten országa itt van közöttünk, és bennünk, csak fel kell ismernünk. Ezáltal az életünk öntudatosabb, biztosabb és boldogabb lehet. Céljaink között szerepel az is, hogy a gyülekezeti tagok megismerjék Egyházunkat, a kör-

nyék lelkészeit, gyülekezeteit, azoknak tevékenységét. Műsoraink mindig bemutatkozással kezdődnek, ahol a lelkészeket magánéletükről, hivatásukról is kérdezzük. Úgy gondoljuk, hogyha megismernek, akkor már a távolság csökken, a bizalom nő, és az üzenetünk biztosabban célba jut.

Mindenkihez el szeretnénk juttatni ezt az üzenetet, és ezért hirdetjük minden lehetséges módon műsorunkat. Tudatában vagyunk, hogy ebben az időpontban és rádió hullámhosszon nem tudunk mindenkit elérni, ezért is van lehetőség már első pillanattól kezdődően interneten élőben hallgatni, vagy a műsorokat honlapunkról visszajátszani.

• Eddigiekben meghívottakkal, lelkészekkel beszélgettetek. Kiket és miért hívtok meg a beszélgetésekre? Lesz-e más műfaj is a műsorban?

A műsorunk célja, hogy az emberek életében a vallásos gondolkodást hozzuk felszínre, így műsoraink egyenként vagy csak belehallgatva is ezt a célt követik. Nincs hosszú távú, több részben feltárt témánk, mert nehézkes lenne azt folyamatosan követni. Témáink sokkal inkább a mindennapi és vallásos élethez kötődnek, ebből indulnak ki. Meghívottainkat a szerint választjuk, hogy ki milyen mértékben foglalkozik azzal a témával, vagy éppen ki vállalkozott ennek feldolgozására. Iskolai témához természetesen vallás-tanárainkat, vasárnapi iskolához is magától értetődően az ilyen tevékenységgel foglalkozó kollegáinkat hívtuk. De nem csak lelkészeket fogadtunk már a stúdióban: a

tizenhárom eddigi műsorban kétszer is volt világi meghívottunk, hiszen épp olyan fontos esemény következett, melynek ők voltak a fő szervezői vagy előadói.

A műfaj egyelőre jól meghatározott: kötetlen beszélgetés, véleménynyilvánítás a gyülekezeti tagokat is érintő vallásos és mindennapi életünket magában foglaló kérdésekről. Már első pillanattól tervben volt, hogy a műsorunknak egy másik részében legyen istentisztelet is, viszont ettől két dolog is hátráltat. Elsősorban az anyagi lehetőségeink nem engedtek hosszabb adást (a műsoridőt a Székelykeresztúri Unitárius Egyházkör vásárolja meg saját, illetve az egyházkörben levő gyülekezetek adományaiból); ugyanakkor minden gyülekezetben jól meghatározott időben van istentisztelet – aki ebben találja lelki megnyugvását, az talál módot arra, hogy eljusson oda. Nem elhanyagolható tényező, hogy több nagy lefedettségű rádióadóban lehet unitárius istentiszteletet hallgatni.

Mi ugyanazt az üzenetet másfépp kínáljuk a hallgatóságnak, és reméljük, hogy olyanokhoz is eljutunk, akik templomba csak nagyon ritkán járnak, és valami mást szeretnének, mint egy prédikáció vagy egy ima. A műsor hosszú távú fogadtatásától, anyagi lehetőségeinktől függően nyitottak vagyunk más jellegű műsorra is, de akkor azt más időpontban kell sugározni, ugyancsak a témához értő meghívottakkal.

Szeretnénk nyitni a hallgatóságunk felé, ezért minden felhívásunkban és a műsoraink alatt is folyamatosan hirdetjük, hogy az adott témához hozzá lehet szólni. Arról szeretnénk beszélni, ami a hallgatóságot érdekli, ezért nyitottak vagyunk minden vélemény és ötlet irányában.

• **A vallásos, egyházi üzeneteken túl szándékoztok-e egyetemes és magyar értékeket is megjeleníteni, közvetíteni?**

Hetenként jelentkező műsorunk alapvető célja a vallásos értékek felfedezése mindennapi életünkben. De pontosan úgy akarjuk ezeket felfedezni, hogy rámutatunk: ezek sokszor teljes vagy nagy átfedésben vannak az egyetemes emberi értékekkel vagy magyarságtudatunkkal. Így magától értetődő, hogy ezeknek is hangot adunk a műsorainkban. Ilyen témánk volt a nők szerepe a közösségeinkben, gyülekezeteinkben, ahol a vallásosságon túl magyar kis közösségeink szervezkedéséről beszélgettünk meghívottunkkal.

• **Terveitek, elképzeléseitek?**

A rövid távú tervünk elsősorban, hogy a hallgatóság köztudatába bekerüljön műsorunk létezése. Szeretnénk, ha tudnának róla, ha várnák, ha hozzászólnának, ha érdeklődnének, ha alakítanák a műsort az érdeklődésük szerint. Minden eszközt megragadunk, hogy a hallgatóközönségünket bővítsük, és szűkös lehetőségeink szerint nagyon számítunk hallgatóságunkra, hogy ők is tovább mondják, hirdetik a műsor jelenlétét. Ha az anyagi lehetőségek is megteremtődnek, lehet, hogy a műsort bővítenénk. Egy óra első hallásra soknak tűnik, viszont a stúdióban eddig minden alkalommal a meghívottak és nekünk, műsorvezetőknek is az idő szűkösnek tűnt.

Végző gyanánt, már kevésbé interjú jellegűen, ha belefér:

Minden kedves érdeklődőnek, lelkes unitáriusnak és más felekezetűnek hirdetjük, hogy műsoraink minden pénteken 11 órától hallgathatóak Székelykeresztúr 30 km-es körzetében a 88,6 MHz-es ultrarövid hullámhosszon. Ugyanakkor a műsor élőben vagy bármikor máskor felvételtől elérhető interneten a <http://hitvilag.unitarius.ro> oldalon.

Hozzászólásokat, friss információkat, felhívásokat műsorunk Facebook oldalán lehet találni a Hit-világ címre keresve. Az ötleteket, hozzászólásokat el lehet juttatni az unitariushitvilag@gmail.com elektronikus postacímre.

Az Unitárius Közlöny hasábjában, úgy, ahogy a műsorban is meg szoktuk tenni műsorvezetőként, az adás házigazdáiként megköszönjük az eddigi támogatásokat. Elsősorban a műsor működtetőjének, a Székelykeresztúri Egyházkörnek mondunk köszönetet. Támogatókként felsoroljuk az egyházkörhöz tartozó gyülekezeteket. Név szerint megköszönnénk ifj. Szombatfalvi Józsefnek az önzetlen munkáját, melyet a rádió lógójának, honlapjának és nyomtatott anyagának az előkészítésében vállalt. Köszönjük az ötleteket, javaslatokat, és nem utolsósorban a meghívottaknak, akik időt és energiát áldoztak, hogy a stúdióba bejöjjenek, felkészüljenek, és egy órán keresztül a hallgatóság láthatatlan közönsége előtt beszéljenek.

Az unitárius püspöki rezidencia

FURU ÁRPÁD

• Az unitárius püspöki rezidencia épülete Kolozsvár egyik legjelentősebb gótikus részleteket őrző polgárháza. Kora, egyes építészeti elemei, megoldásai, a kapualj ívei, az utcai portál az óvári Mátyás-szülőházhoz sokban hasonlító épületről tanúskodnak.

A ház emelete 2009-ig unitárius püspöki rezidenciaként szolgált, földszintjén az utca felől kereskedelmi helyiségek működtek, az udvari szárnyban szolgálati lakások voltak. 2009-ben, tekintettel az épület ijesztő repedéseire, porladó téglafalaira, döntés született a felújításáról. A tervezés alapjául szolgáló művészettörténeti és régészeti kutatás, melyet Lupescu Radu, Kovács Zsolt és Csók Zsolt végzett, az épület történetére vonatkozóan számos, Kolozsvár és Erdély középkor- és kora újkori művelődéstörténete szempontjából is jelentős részlet felderítését tette lehetővé.

Jelen írással induló cikksorozatunkban a feltárt érdekességek és kuriózumok egy részét készülünk az Olvasókkal megosztani. Bevezetőül röviden a ház fontosabb építési korszakait körvonalazzuk. Az összefoglalót Lupescu Radu és Kovács Zsolt művészettörténeti tanulmányára alapozzuk. Tudatában vagyunk annak, hogy mint általában az ilyen korú polgárházak esetében, itt is szinte minden nemzedék alakított a házon, tűzvészek és egyéb veszedelmek pusztításait követően javítottak, bővítettek, tulajdonosváltáskor pedig általában nagyobb átalakítások következtek. A ház bővülésének pontos alakulása, a beavatkozások mikéntje, a helyiségbeosztás változása nem minden részletében ismert. Bizonyára a mégoly alapos kutatás sem fog tudni minden kérdésre választ adni, feltehetően több, esetenként akár lényeges építés-történeti kérdés is örök rejtély maradhat.

Bizonyítható, hogy a ház bal traktusa már Zsigmond-kori, azaz 14. század végi, vagy 15. század eleji építési periódusában emeletes, szintenként kéthelyiséges, pince, földszint és emeletből álló kőépület volt, mellyel szemben, a mai kapualj nyugati oldalán egy

kisebb, szintén emeletes kőépület állt. Ekkori tulajdonosainak nevét nem ismerjük.

Az épület második periódusaként tekinthetünk arra a nagy építési szakaszra, amelynek során a két házat egyesítették, beboltozva a kapualjat, és az egységes emeletet kialakították. Az emeletre vezető lépcsőt falba mélyített faragott kőfogóddzóval látták el, melyhez hasonlót erdélyi polgári épületben eddig nem találtak. Ekkor készülhetett a kapualj három gó-

tikus, élszedett nagy íve is. A kapualj nyitott ívei mögött a jobb traktusban feltehetően valamilyen céhes műhelyhez tartozó tüzelők állhattak, talán erre utalnak a füstös emeleti falak.

Az 1590–1744 közötti periódusból a háznak több, feltehetően céhes mesterember tulajdonosa is ismert. 1590–1609 között Szabó György (*Georg Sabo*), 1609-től 1648-ig Zsuponics (Supponicz) Gábor, majd ennek 1636-ban bekövetkezett halálakor özvegye az oklevelekben is megjelölt tulajdonos. 1648-ban Merten Kannengieser önöntő mester tulajdonába kerül az ingatlan. 1735-től már bizonyosan a neves főúri családhoz tartozó Wesselényi Ferenc a ház új tulajdonosa.

A ház harmadik nagy építési periódusa a reneszánsz korszakhoz kötődik, feltehetően ekkor egységesen beboltozták az emeleti helyiségek legnagyobb részét, a homlokzatokat reneszánsz stílusú faragott kő ablakkeretekkel egészítették ki, és az udvari homlokzat elé boltozott lépcsőházat építettek. Nem kizárt, hogy az emeleti nagy teremben ekkor állították a nagyméretű, díszes konzolos sarokkandallót, bár számolnunk kell ennek esetleges korábbi keletkezésével is. E korszak építészeti újításainak nagy része azonban elveszett, a feltehetően igen reprezentatív elemekről csupán másodlagos nyomok és töredékesen fennmaradt részletek árulkodnak.

A kapualj

A ház újabb jelentős átalakításai, melyek az 1730-as években és a 19. század elején történtek, a Wesselényi családhoz köthetők. Ekkor készült az empire stílusú nyílászárók nagy része, kibővítették és megmagasították a lépcsőházat, elbontották a középkori és reneszánsz tüzelőket, és egységesítették a belső dekorációkat. Az emeleti nagyterembe ekkor kerülhetett az empire, parkett-mintát imitáló festett padló, mely a Kárpát-medencében teljesen egyedi. Ebben a korszakban még állt a ház udvari homlokzatához toldott sütőház és konyha, melynek kutatása kolozsvári viszonylatban egyedi emlékanyagot hozott napvilágra.

A 19. század közepén Wesselényi Farkas és családja a ház emeletét lakta, a földszintet bérbe adták. 1845-ben Csiszér Mihály szabó és Hadadi András bőrműves bérlőkről tudunk. 1853-ban az olaszországi származású, Kolozsváron nagy karriert befutó, vívóiskolát, postakocsi-szolgálatot és szállodát is működtető Biasini Gaetano Domokos nevű, kereskedő fia vásárolta meg az ingatlant. A ház mai formáját Biasini Domokos építkezései adták meg, ő emeltette az egykori sütőház, konyha és istálló helyén az udvari emeleti traktust, modernizáltatta a ház korábbi részeit, lebontatta a boltozatokat, új födémeket és új tetőszerkezetet emeltetett. Feltehetően ekkor épült az új utcai homlokzat is, bár azt sem zárhatjuk ki teljesen, hogy még a Wesselényiek vitelezték ki ezt a jelentős módosítást. Az 1869-ben jegyzett telekkönyvben már 15 szobáról írnak.

A Biasini család 1883-ban adta el a házat az Unitárius Egyháznak. Az egyház csupán kisebb javítási és felújítási munkálatokat végzett, többek között cserép-

Falba mélyített, faragott kőfogódzó – a szerző felvételei

tetővel látták el a korábban zsindelyezett épületet. Azóta itt volt a mindenkori unitárius püspök rezidenciája.

Mint látható, a ház források alapján rekonstruálható története még tartalmaz fehér foltokat, de a helyreállítással sokszor párhuzamosan zajló művészettörténeti kutatás sok meglepetéssel szolgált, szinte heti rendszerességgel tűntek elő olyan részletek, melyek némelykor korábban feltett kérdéseket megválasztak. Az anyagiak hiányában lassabban kibontakozó munkálatok lehetővé tették, hogy az értékekre kellő figyelem jusson. A feltárt és megmentett értékes leletanyag az épületet hazai viszonylatban is egyedülállóvá teszi, az eredmények gazdagon hozzájárulnak a közép- és koraújkor Kolozsvár összetett művelődéstörténeti kérdéseinek jobb megvilágításához.

Megemlékezés Tordátfalván

Pünkösd az idén a megszokottnál ünnepélyesebb volt Tordátfalván. Kopjafát állítottunk Boros György unitárius püspök születésének 160. évfordulója alkalmából a templomkertbe. Az úrvacsoraosztást követően Lőrinczi Lajos esperes, beszolgáló lelkész felolvasta Molnár Lehel egyházi levéltáros erre az alkalomra írt előadását, amely összefoglalta a falu születtségének,

egyházunk 24. püspökének életét és munkásságát. A kopjafánál mondott beszédében a szülőföldbe gyökerező, de ég felé törekvő életről beszélt. Utána a kopjafa faragója, Balázs Antal beszélt annak jelképeiről és üzenetéről.

A megemlékezést Bözödi Erika és Bözödi Mónika szavalata tette emlékezetesebbé. Az ünnepély szertevendégséggel zárult.

LŐRINCZI LAJOS

„A humor Isten ajándéka” (Báró József)

„... a feje Tompa”

Egy lelkészbeiktatón az újonnan megválasztott lelkész a hívek nagy ámulatára és tetszésére díszmaggal öltözetben és pöndörített bajusszal vonult a templomba. Tartalmas prédikációja, melyben a magyarság múltjáról és jelenéről beszélt, elnyerte a hall-

gatók tetszését. Az istentisztelet után a templomból való kimenet alkalmával az egyik idős férfi kézzel tartva a következőket mondta az újonnan beiktatott lelkésznek: „Tiszteletes úr! A teste Petőfi, a szája Arany, s a feje Tompa.” A lelkész meglepődött, és utána mosolygott.

FAZAKAS DOMOKOS

A Magyar Unitárius Egyház Hitéleti, missziói és nevelési ügyosztálya esszé pályázatot hirdetett Az én egyházközségem küldetése címmel. A díjazott pályázatok ismertetésére a Főtanács 2015. július 3-i ülésén került sor. Az Unitárius Közlöny hasábjain az első helyezést nyert írást tesszük közzé.

Egyházközségem küldetése, avagy beállni a rendbe

| SZABÓ ADÉL JÚLIA

• Egy háromszéki faluban presbiter vagyok több évtizede. Presbiter vagyok, mert presbiter volt apám, nagyapám, dédapám is. És miután ők elmentek az égi úton, feladatomul és kötelességemül éreztem továbbmenni az általuk járt életvezetésen.

A küldetés szó olyan meredeken cseng a fülemben, a lelkemben, mint amilyen meredek egy-egy bérc vagy kaptató, mely alatt a lovaím fujtatnak, hőkölnek. És csak akkor és csak úgy tudunk közösen felkaptatni rá, ha én a szekérről leszállva, a kantárt megfogva előttük megyek, és biztatom őket. Küldetés. Több hónapja forgatom a szívemben a kifejezést, mint ahogy a fogatlan apó egy egész délután forgatja a szájában a szalonnabőrt, melyet fogak híján megrágni képtelen.

Küldetés. Arra gondolok, hogy vajon az a sok pap, akiket nagyapám, apám és én is ismertem, ismerte-e, ismeri-e ezt a szót. Vajon a mostani papunk tudja-e, hogy mi az ő, mi a mi küldetésünk? Vajon gondol-e ő erre ott fenn a magas házban lenézve ránk, vagy arra gondol, hogy csinál, amit csinál, ameddig tud, aztán továbbáll.

Küldetés: feladatsor, megoldásra váró teendők, megjavítani való épületek, megnyesésre váró fák, hogy teremjenek, felállításra váró ledőlt évszázados sírkövek, imádságra váró kiürült templomok... Amióta ezeket a sorokat vésem esténként, azóta másként kezdek nézni, érezni egyházközségemre, papomra, mint azelőtt. Többször felveszem a vasárnapi ruhát, és elmegyek a templomba. Leszem az imádság alatt a papom súlyos szavait. Szeretném tudni a gondolatait a mi falusi, székely küldetésünkről. Szeretném kikutatni az érzéseit. Mit látott ő bennünk, amikor közénk jött? És ma, amikor csak sátoros ünnepen van igazi hallgatósága? Vajon mi van a mi papunk lelkében, aki egyedül egy személyben kényszerül arra, hogy a mi küldetésünket álmatlan éjszakáin megfejtse. Az ő szemén keresztül kezdem nézni hittestvéreimet, amint hozzuk le a fát az erdőből, szántunk, vetünk, aratunk, nem érünk rá imádkozni. Nem érünk rá Istennel, közösséggel foglalkozni. Ő addig is, a pap, újítja a templomot, és meszelés után nem restell térdre ereszkedve súrolni a padok között. Mint a falu utolsó szolgálja egyedül az Istenével tervez és megvalósít. Látom, ahogy tavaszra készülve metszi a fákat. Ősszel újabb

csemetéket ültet a papilak köré. S hallom, ahogyan kineveltük. Minek ültet a pap, nemigen eszik annak a gyümölcséről. Kezdem lassan-lassan értegetni papunk néma küzdelmében a küldetést, abban, ahogyan a gyermekekkel és fiatalokkal foglalkozik. Talán bennük látja a folytonosságot, a reményt, azt, ami bennünk kilúgozódott az elmúlt negyven, ötven év alatt. Az unokám azzal jön haza minap a vallásóráról, hogy mi vagyunk a kicsi egyház... Elresteltem magam.

Küldetés. Vajon mi az egyházközségünk küldetése, és benne a miénk? Egyre beljebb megyek a gondolataim sűrű erdejébe és egyre sötétebb lesz. Mit tettem én, vagy te azért, hogy egyházközségem, a tiéd, jobb, szebb, vonzóbb, de legalább élhető legyen? Szégyen fut végig rajtam, mert eszembe jut, hogy amikor a papunk ide költözött egyikünk sem várta a presbitériumból. Nem vártuk, nem fogadtunk. Beköltözött az üres életbe. Felment a szószerkekre és mély hosszú levegővétel után a nagy Istent hívta segítségül. Akkor és azóta is ezt az erőt látom benne...

Leszállni a szekérről, és megfogni a kantárt, hogy a kaptatóra felérjünk. Itt vagyok, bízz, menjünk... ez a mi papunk. Most ébredek rá, hogy ő tudja, mi az ő küldetése. Csak mi nem tudjuk, mi a miénk. Milyen csodálatos templomunk van, ősi gyülekezetünk nagy és neves családokkal, birtokkal, temetővel. Mindenünk van, ami másnak nem adatott meg. Legbelül büszkék is vagyunk erre, de elszoktunk tőle, mint a szűrös posztó harisnyától és a vele illő csizmától. Féltreöltöttük azt, ami a miénk, azt, amit eleink ragasztottak egybe, építettek fel Isten dicsőségére. Mi a küldetésünk? Magunkra öltetni újra azt, ami a miénk, amiről az elmúlt negyven-ötven esztendő azt taníttatta meg velünk, azt súlykolta belénk, hogy idegen, veszélyes, tilos... Hamis volt mind. Hazug. De íme, elérte célját, máig ható erejével.

Ma új nap van. Át kell esni az embernek önmaga mélységén, meg kell járnia önmaga tisztítóútját. Ha új napra virraszt a jó Isten, beteljesítjük, vagy legalábbis hozzá kezdünk a küldetéshez, hiszen feladatunk van a mienkben.

Éppen csak pirkad, amikor feltárcsázom presbiter társaimat. Nevetnek, gúnyolnak, kifogást keresnek, de azért jönnek. Hozzáátok a kaszákat! Harmatos haj-

nal van. Ritka érzés lesz úrrá rajtam, mintha újjászülettem volna. A pap kaszál a temetőben, őseink hantja felett...

S mi, a presbiterek halkan, nesztelenül felsorakozunk mögötte, és egyszerre, mint egy intésre, suhanak a kaszák, és terül el előttünk megadóan az illatos temető füve. A pap visszanéz a nesz hallatán, és megáll kezében a kasza. Csak néz, mint aki kővé dermedt. Túlságosan távol van, de a tekintetét fürkészem, és

most először életemben szeretném hallani, ahogyan lelkéből feltör az őszinte imádság hangja.

Küldetésünket én unitárius presbiterként és gazdaemberként is ebben látom. Beállni a rendbe, ahol a pap egyedül kaszál a mienkben. Felsorakozni egymás mellett, és együtt vágni a rendet, és együtt áhítani az imádságos órát, mert így tették ezt ükapáink, dédapáink, nagyapáink is. Beállni a rendbe. Ez a mi küldetésünk és megmaradásunk záloga.

Nyitott kapuk

Azt mondják, Kolozsváron, főleg a belvárosban nem árt, ha az ember ajtaján több lakat is biztosítja az éjszakai nyugodt pihenést, sőt, egy-két riasztó sem árt, hogy biztos legyen a védelem. A kolozsvári unitáriusok viszont megunták nyitni s zárni kapuikat, ezért újra megrendezték a *Nyitott kapuk a kolozsvári unitáriusoknál* elnevezésű rendezvénysorozatot, június 3–7. között. Magukat az emberek jóindulatára bízták, s várták, hogy megszólíthassák azokat, akik betérnek kapuikon.

Öt nap s öt éjszaka voltak nyitva a kapuk, s közben nagyszerű előadások, koncertek, beszélgetések, baráti együttlétre hívogató események csalogatták a belvárosban járó-kelőket az unitárius kapukon belülre. Kezdeként Berecz

András előadóművészt említeném meg, akinek az előadása már az első nap megsejtette velünk, hogy a kapukon belül nagy dolgokra fog még sor kerülni. De itt volt velünk Tică Darie, a verespataki kisherceg, aki még mindig példamutatóan keresi a megoldásokat a verespataki élet jobbá tételéért. Itt volt szülinapját velünk is megünnepelni Hobo. A 70. életévét töltő művész korát meghazudtolva adta elő erőt adó dalait. Bandáját is hozta magával, sőt a János Zsigmond Unitárius Kollégium Péterffy Gyula kórusa is énekelhetett vele. Az ő koncertje is egy a kapukon belül megvalósult álmainkból.

Ezenkívül pedig minden nap nyitva állt a belvárosi templom és a Kollégium között elhelyezkedő unitárius udvar, ahol megpihenni, beszélgetni, zenét hallgatni, sztár-

fotózkodni lehetett. Korodi Alpár vezetésével unitárius szemmel lehetett sétálni a városban, volt népdaléneklő vetélkedő, s volt tánc is, borkóstolás a javából, zene az udvaron, szülinapi buli a bölcsiben, nyári vásár az iskolában, kórus a templomban, közös ebéd a templom udvarán...

Minden megtörtént, mindent elkövettünk, mindent megmutattunk, ami mi vagyunk, amit mi szeretünk, amit mi támogatunk, és legfőképpen: amire büszkék vagyunk.

S kedves Olvasó, tudod, mire döbrentünk rá? Arra, hogy néha a bezárt ajtók mögül érdemes előbújni, tollainkat megrázni, s megmutatni, hogy milyen sok mindenre lehetünk mi, unitáriusok büszkék. Figyeljete, ha erre jártok, mert a kapukat még ki fogjuk nyitni!

JOBBÁGY JÚLIA

Meghívó a Tordai-hasadéki találkozóra

A Kolozs-Tordai Unitárius Egyházkör 2015. augusztus 15-én, szombaton 9 órai kezdettel megszervezi a III. Tordai-hasadéki Unitárius Találkozót. Az egyházkör fő rendezvénye alkalmat kínál az unitárius hitben való megerősödéssre, gyülekezeti értékeink felmutatására, találkozásra, ismerkedésre és szórakozásra. Választható tevékenységeket nyújtunk minden korosztály és érdeklődési kör számára.

A találkozóra a Tordai-hasadék Magyarpeterd felőli bejáratánál levő kempingben kerül sor.

Bővebb információ:
<http://tordaihasadekitalalkozo.blogspot.ro/>

Szeretettel várunk minden unitárius és más felekezeti érdeklődőt!

**III. TORDAI-HASADÉKI
UNITÁRIUS TALÁLKOZÓ**

Kórházlelkészi szolgálat

Buzogány Csoma Csilla

Sepsiszentgyörgy

0742-512574

Katona Dénes

Székelyudvarhely

0266-213100

Ferenczi Enikő

Kolozsvár

0740-063767

Pavelka Attila

Marosvásárhely

0746-234917

Hittantörténeti barangolások

A szappanbuborék metafizikája

RÁCZ NORBERT

• Milyen furcsa az a valami, amit belátásnak nevezünk! Néha az ember elolvashatja megannyi bölcs ember bölcs gondolatát, elmélyülhet mindenféle filozófiai rendszerben, akár imádkozhat, elmélkedhet, ám a világ néma marad, a belátás, a tudás, az az érzés, amikor a dolgok megtalálják önnön helyüket, és a jelenségek mögötti igazság morzsája odagurul az ember lába elé, elmarad. Máskor meg a legegyszerűbb események olyan értelemmel telített bányákká válnak, hogy a világ – igaz, csupán rövid ideig – egy csapásra érthetőbbé szelődik. Mintha az a feszültség tudás és nemtudás között néhány pillanatig feloldódna, és a tekintet belátást nyer a teljességbe. Lenyűgöző érzésről van szó, olyanról, amely velünk marad napokig, hetekig, kísér, sőt továbbgondolásra ösztönöz. S az elmélkedési tárgy körül, katalizátorként ott lebeg a felismerés kellemes zamata. Ilyenkor mintha az Isten ujjá felborzolná a lélek felszínét, megcirógatná az értelem gyermekded buksiját, s a tekintetet ráemelné saját arcára, hogy a végtelen és a véges szempárok találkozásával az emberi szárnyaljon a teljességben.

Persze, ezt az érzést kierőltetni nem lehet, esetleg annyit tehet az ember, hogy önmagát folyton ajzott állapotban próbálja tartani, egy szellemi készenlétben arra, hogy amikor a találkozás megvalósul, a kirakós darabjai egy pillanatra megmutatják a mögöttes rejtező képzet, akkor rácsodálkozzon. Az ilyen fajta kinyilatkoztatásnak végtelen sok formája van. Néha egy könyv egyetlen sora, máskor egy apró esemény, egy legyintés, egy dallam, egy mozdulat elégséges a katarzis létrejöttéhez.

Számomra legutóbb a tanítómester egy négyéves kislány volt, aki türelmesen várta templomunkban, hogy húgát megkereszteljük. A szertartás előtt álltunk még, azokban a percekben, amikor a család várja, hogy a rokonság, a barátok megérkezzenek. A kislány az időt azzal üttötte el, hogy bent a templomban csodaszép szappanbuborékokat fújt. Arra vetődött néhány kósza napsugár is, amelyek fényében megfűrdtek a buborékok, majd a gyermek leheletének szelétől hajtva, gyönyörű íveket formáltak. A leányka kacagó szemekkel s a csodálkozástól kicsit nyitott szájjal szemlélte a buborékok táncát, leste, amint a fénycsóvák ezerszínűvé csókolják a szappangömböcskék felszínét, és fürkészte arcának visszatükröződését.

Szokatlan látvány a szappanbuborék a templomban. Talán ez a szokatlanság vonta magára a figyelmet, de az első pillanattól magával ragadott a látvány. A gyermek, a fény, a buborék, a nevetés megbabonázott. Jóformán önkéntelenül léptem mellé, s gyö-

nyörködtem a látványban, amely egyre több értelemmel, tudással, belátással ajándékozott meg. Most megkíséreltem megfogalmazni mindazt, amit e gyermektől és a buborékoktól tanultam, nem a teljesség igényével, hiszen badarság lenne a kijelentés forrásának teljes kimerésére vállalkozni, azonos lenne az óceán kanállal való elhordásával.

Az első gondolat, amely fénysugárként belém villant, az öröm volt. A gyermek csodálkozása és öröme, amely a buborékokat is mosolygóssá változtatta. Így csodálkozik, gyönyörködik és örül Isten is minden gyermekének, suttogta a hang a vállam mögül. A valóság története folyamán Istent sok mindenképp leírták. Volt Ő már nagyúr, császárhoz hasonló, bíró, haragvó és féltékeny földesúr, filozófiai fogalom, Mozdíthatatlan Mozgató, Első Ok, Minden, Semmi, de csak a legnagyobbak ajkán volt Ő tiszta öröm. Csak a legjobb szeműek lelkébe lépett nevető gyermekként, közelségként, csodálkozó, boldog valóságként. „Az ő ura pedig monda néki: Jól vagyon jó és hű szolgám, kevesen voltak hű, sokra bízlak ezután; menj be a te uradnak örömebe.” (Mt 25,21, Károli fordítás) – mondja Jézus egyik példázatában, kifejezve az isteni örömet. Nem a palotába hívja a jó szolgát, nem lakomára, nem kincsekre, hanem az örömebe invitálja, abba a gyönyörködésbe, boldogságba, amellyel az Úr szemléli a világot. Az első lépés tehát az öröm újra felfedezése kell legyen. A létöröme, hogy a világ tele van kimeríthetetlenül sok forrásával a szépségnek, a lenyűgözőnek, a boldogságnak. Nem részletezem ezt a gondolatot, csak annyit jegyzek meg, hogy az ember számára, pontosabban a cselekvően vallásos, tisztán hívő ember számára az öröm újratanulása kulcskérdés kell legyen. Annyi gyomorbajos korszáka volt már hitünknek, s annyiszor dőlt önnön kardjába a civilizáció csak azért, mert hiányzott belőle a lét fölötti öröm, hogy ideje lenne megtanítani magunkat a boldogságra. A boldog ember ugyanis nem indít háborút, nem viszálykodik, nem tör más életére, hanem megpróbálja átadni örömét, csodálkozását.

Másodszor tekintetemet az öröm tárgyára emeltem, a buborékokra, s újabb igazságok fogalmazódtak meg bennem. A szappangolyó egy darabka levegőt zár körül önmagában. A bent levő levegő és a körülötte levő azonos, ám az a vékony s törékeny héj, amely körülzárja, mégis egyedivé és sajátossá teszi a belsőt. „Tied a menny, tied a föld is, te hoztad létre a földkerekséget és azt, ami betölti.” (Zsolt 89,12). Isten a minden, olyan, mint a levegő, amely mindent körülvesz világunkban, ott van mindenütt, jelenléte elől nem lehet

elbújni. Ő ad nekünk is életet, sőt – tudjuk – saját arcának hasonlatosságára formált minket, és ahogy a buborék körül fog egy leheletnyi levegőt, úgy a mi emberi egzisztenciánk is körülölel egy darabkát az isteni lélekből. És az emberi létezés vékony héja révén, az öntudatosulás tojáshéja által mi mégis egyediek, sajátosak, különállók vagyunk. Egyedi és megismételhetetlen az életünk, akárcsak egyedi és megismételhetetlen minden buborék. Benne élünk Istenben – ahogy a buborék benne él a levegőben – de mégis önálló, különleges, vékony héjjal körülzárt létezésünk van; ez az emberi élet csodája, amely, amikor elpukkan, visszatér a nagy, végtelen légbe, létbe. A látható és elkülönült eltűnik, de nem nyomtalanul, hiszen az a darabka levegő magán hordja a létezés formáját, azt, hogy egyszer tökéletes gömbbé gyúrta az isteni akarat, az Ő kilégzése.

Itt rejlik még egy fontos dolog! A szappanbuborékok tökéletes gömbként lebegnek. Ezt az alakot számukra az őket körülvevő levegő nyomása adja, ami által ezt és csak ezt, azaz a lehető legjobb formát vehetik fel. Egyetlen szappanbuborék sem lesz sem négy-szögű, sem piramis, csak és kizárólag gömb, mert ez a lehető legjobb alak. Az ember is ekképp csak és kizárólag ember lehet, lehetőségeivel és árnyoldalaival, mert ezt kívánja az isteni Lélek „nyomása”, a „meny-nyei fizika”, amely a Lelket körülölelő pillanatnyi létezőt életre hívja. Ez nem azt jelenti, hogy tökéletesek vagyunk, hanem azt, hogy pont ott, s pont úgy vagyunk, ahogy lennünk kell. Nekünk, emberekként pont ezt a formát kell felvennünk, pont ezekkel a lehetőségekkel kell rendelkezünk annak érdekében, hogy célunkat, emberségünket véghez vihessük.

De mi végre? Mi az értelme e röpke pillanatnak, amit életnek nevezünk, s amely aligha hosszabb az isteni idővel mért idő óráján, mint egy szappanbuborék léte? A választ megint több formában adta meg a gyermek és a buborék. Először is azért, hogy gyönyörködjön bennünk Teremtőnk, s mi ezt az örömet visszasugározzuk rá. Ahogy a gyermek arca ott tükröződik a buborékban, úgy Isten arca ott tükröződhet az emberi létben, azaz az ember – földi keretei között – istenarcú-

vá változhat. Másodszor a buborék a fénysugarat színeire bontva kínálja vissza. Valahogy ebben a képben látom jó megfogalmazását annak, hogy mit is keresünk itt: a létezés fényeit árnyalataira bontani, keresni az új lehetőségét a fény kifejeződésének. Minden árnyalat, a pirosak, kékek, narancssárgák, zöldek ezrei és milliói mind ugyanazt a fénysugarat elemzik, kószolják, szövik újjá, akárcsak mi, akik milliárd formában kereshetjük és fejezhetjük ki ugyanannak az igazságnak, a létnek megannyi formáját. Az emberi élet értelme a fény visszasugárzása, de ebben a tükröződésben felcsillan az egyedi emberi keresés lehetősége: olyan árnyalatot kikeverni önmagunk révén, amely újabb jelentéstartományt ad a tudattalannak. Soha nem látott érzés-pirosokat, béke-kékeket, remény-zöldeket festeni az emberi élet vásznára, amelyet a bennünk levő lélek által keverünk ki. Végül harmadsorban visszatükrözni a valóságot, rányomva saját, egyedi magyarázatunkat. Évezredekkel ezelőtt, amikor az ember saját létének tudására eszmélt, kimondta mindazokat az igazságokat, amelyeket ki lehet mondani. Nevet adott a jelenségeknek, s ezáltal tudatos léte templomának falait, tetőszerkezetét megépítette. Ehhez újat hozzáadni nagyon nehéz. Hogyan másképp lehetne az igazságot megnevezni, mint igazság; a szépet szépek hívják, a szerelmet szerelemnek. De mindenkinek lehetősége van egyedi és sajátos módon kimondani az igazságot, a szépet, a szerelmet. Új megfogalmazását adni a réginek és állandónak. Tisztábban, vagy éppen homályosan, feje tetejére állítva, elferdítve, megfordítva, kiegyenesítve és némileg torzultan, de egyedien, soha nem hallott formában. Szavaink száma korlátozott, de gondolataink, a kifejezéseinkből felépülő katedrálisok lehetősége végtelen. A teremtés nincs lezárva, hanem itt és általunk folytatódik tovább, mert minden egyes lélegzetvétellel, kimondással valaminek új hangot, képet, szót ajándékozik a világnak.

Hamvas Béla mondja az *Anthologia humana* című munkájának előszavában, hogy a jó meditációs tárgyak folyamatos továbbgondolásra ösztönöznek, velünk maradnak, s mindig felkínálják az újnak a lehetőségét, a felfedezés örömét. Azt hiszem, így vagyok a fent leírtakkal. Miközben rovom ezeket a sorokat, új lehetőségek jutnak eszembe, régi igazságok színe-változott köntösökben, amelyek megszületnek, ragyognak, majd elpukkannak, mint a szappanbuborék.

Nem fejezem be, hanem abbahagyom ezt az egzaltált írást, tudva azt, hogy a felcímhez, a Hittantörténeti barangolásokhoz nem sok köze van. Nem ismerkedtünk egyetlen rég élt nagyság gondolatával, egyetlen keresztény hitigazság érvrendszerével sem, de ha kedvet kapott az Olvasó, hogy vegyen egy buborékfújót, vagy üljön gyermeke, unokája mellé, és gyönyörködjön a játékban, vagy egyszerűen csak figyeljen alaposan arra, amit a világ mond számára, akkor talán nem volt értelmetlen nyomdába küldeni ezt a papírt.

NŐK VILÁGA

Pestszentlőrinci találkozó

ASZTALOS KLÁRA

• Manapság gyakran kerül szóba a fenntarthatóság kérdése. Minden pályázató kíváncsi arra, hogy miután megvalósult a pályázatban tervezett, időben behatárolt projekt, lesz-e folytatás önerőből, hiszen a támogatás célja rendszerint megadni a kezdeti impulzust. A tevékenység megvalósulásának szakítópróbája a hosszú távú működés biztosítása.

A 2012. októberi marosvásárhelyi Unitárius és Univerzalista Nők Második Világtalálkozója nyomán beindult folyamat – a magyarországi unitárius nők szervezetének megalakulása és fejlődése – valóban sikeresnek mondható. Mi a siker titka? Nyitott gondolkodás, közösségi élet utáni vágy, unitárius egyház-községekhez való tartozás és lelkes, elkötelezett derék asszonyok, akik hajlandók a célért munkát, szerepet vállalni, időt áldozni, a nagyvárosban és vidéken szétszórta élő társakat és a csatlakozó érdeklődőket összetartani.

Ennek a felfelé ívelő folyamatnak lehettünk tanúi az elmúlt évek során, amikor részt vettünk a találkozók. A 2013 áprilisában tartott első találkozón – a budapesti Bartók Béla Unitárius Egyházközségben – az ismerkedés volt a főszerep. A második, magyarkúti találkozón 2013. augusztusában megszületett a szándéknyilatkozat és felhívás a szervezet megalakulására. 2014. májusában Hódmezővásárhelyen megalakult a szervezet, elfogadta alapszabályzatát, megválasztotta vezetését és jóváhagyás végett felterjesztette a Magyarországi Unitárius Egyházkerület közgyűléséhez. 2015. június 6-án hárman – Dimény Csilla UNOSZ-elnök, Jakabházi Vera alelnök és jómagam – vettünk részt a pestszentlőrinci unitárius templomban a Magyarországi Unitárius Nők Országos Szövetsége (MUNOSZ) első országos közgyűlésén és konferenciáján, amelyen hat magyarországi unitárius egyházközség 63 képviselője jelent meg.

Az erdélyi hangulatú templom Trianon után az anyaországba kivándorolt erdélyi unitáriusok áldozatos kétkezi munkájának köszönhetően 1936-ban készült el, a hozzá tartozó gyülekezeti teremmel együtt. A rendre érkező asszonyok arca felderült az ismerősök láttán, és az újonnan megjelenteket is nagy szeretettel fogadták a házigazdák. Dr. Szent-Iványi Ilona, a helyi gyülekezet lelkészének kezdő áhítata elcsendesedésre hívott. A helyiek nevében Tóthné Erdő Mária köszöntötte a megjelenteket. Az erdélyiek nevében Dimény Csilla szólt a Példabeszédek nyelvén a „derék asszonyokhoz”, és meghívta őket az UNOSZ idei dicsőszentmártoni közgyűlésére. A MUNOSZ közgyűlését dr. Szent-Iványi Ilona, a Magyarországi Egyház-

kerület jegyzője vezette. Elmondta, hogy az Egyházkerület Képviselő Tanácsa és közgyűlése jóváhagyta a MUNOSZ megalakulását, és elindította az eljárást a belső jogi személyi státusz elnyerésére. Már csak az Emberi Erőforrások Minisztériumának a jóváhagyása van hátra.

A közgyűlés egyhangúan szavazott bizalmat Sigmund Julianna elnöknek, Kiss Tünde alelnöknek, Szőke Lidia titkárnak, Léta Erika jegyzőnek, Bohrné Szűcs Marian pénztárosnak, Szent-Iványi Ilona tanácsadónak. Ezzel a szervezet hivatalosan is megalakult, most már tartalommal kell megtölteni és működtetni. A megválasztott tisztségviselők bemutatkoztak a közgyűlés előtt, lehetőségeikről és terveikről beszéltek. Az elnök ismertette az országos szervezet idei terveit, amelyek megvalósításában számít az országos és helyi szervezetek közötti kapcsolattartásra és jó együttműködésre. Terveik között szerepel folytatni a megkezdett gyűjtést a Lókodi Ökumenikus Öregotthon számára, és augusztusban eljuttatni az adományt. Szeretnének részt venni az UNOSZ idei közgyűlésén Dicsőszentmártonban és hozzájárulni a Nagy Ignác utcai Budapesti Unitárius Egyházközség megalakulásának 125. évfordulójára készülő ünnepi megemlékezéshez.

A helyi nőszövetségek képviselői rendre ismertették szervezetük tevékenységét. Hallhattunk a három budapesti egyházközség unitárius asszonyairól, a miskolciakról, a kocsordiakról és a hódmezővásárhelyiekéről. A Bartók Béla Unitárius Egyházközség Perczelné Kozma Flóra Nőegylet keretében Chehádé-Boér Judit szervezésével önképzőkör működik, amely havonta tartja összejöveteleit, és kortól, felekezettől, nemtől függetlenül vár minden érdeklődőt, aki szeret-

ne oldott légkörben beszélgetni, hitét tettekben megélni, öntudatosságra törekedni, egymásra és Istenre figyelő nők szeretetközösségének tagja lenni. Elhatározták, hogy a 2015. évet Kozma Flóra-évnek nyilvánítják, mivel 2014-ben volt születésének 150. és 2015-ben halálának 90. évfordulója. Az önképzőkör teljes évi programját az unitárius nőapostol írásai és tettei megismerésére kívánja szentelni. Ennek szellemében kiadványsorozatot indítanak Flóra-füzetek elnevezéssel, melynek első száma *Perczelné Kozma Flóra és a NYITOTTSÁG* címmel megjelent a mostani első MUNOSZ-konferenciára.

A nap folyamán két előadást hallgathattunk meg: Bartha Zsuzsanna lelkész *A női minőség megjelenése az egyházi életben*, Lakatos Csilla lelkész-pszichológus *Közösség – közös ég* című előadásait. Az első a női minőség és szimbólumrendszer átértékelődéséről szól az évszázadok során. A Biblia szerint Jézust sokat segítették a nők. Jézus emberszámba vette a nőket. Mikor a kereszténység államvallássá lett, a nőiség megjelenése az egyházban elfogadhatatlanná vált. Később a protestantizmus száműzte a Mária-kultuszt. A protestantizmusra jellemző a racionalitás, a férfi-értékek elhatalmasodtak a női értékekkel szemben, mint a szemlélődés, az elengedés, a nemverbális, a misztikum. A nőiség megmaradt a szimbólumokban, mint a tulipánmotívum a festett kazettás menyegyzeteken, a hímzett kézimunkákon, a kehely formájában. Az anyaöl eredetileg a megújulás, a kreativitás, az élet születésének színhelye volt a Bibliában. Manapság a nők többsége kórházban, intézményesített körülmények között szül. Ez kevesebb kockázattal jár, de kirekeszti a teremtmény női erőt. Fontos, hogy a mindennapi életben meg tudjuk őrizni a női erőnket. Ehhez az kell, hogy figyeljünk magunkra, és ne akar-

junk mindent egyedül és tökéletesen elvégezni. Időnként „hagyjuk a dagadt ruhát másra”.

Lakatos Csilla előadása a közösségtudatról, a közösség és egyén viszonyáról szólt. Az ember számára létfeltétel a társ, a másik ember. Mindannyian egyének vagyunk, egyéniségünk kapcsolataink síkján mutatkozik meg. Megismerkedtünk a *mattering* fogalmával, ami azt jelenti: fontosnak lenni, számítani valakinek, valahova tartozni, ahol értékelik a lényemet, a munkámat, meghallgatnak, figyelembe veszik a véleményemet, részem lehet a döntések meghozatalában. A közösségtudat olyan személyek között alakul ki, akik fontosak egymás számára, hasonló szükségleteik vannak, és azokat együtt tudják kielégíteni, kölcsönösen felelősséget vállalnak, közös élményeik és tapasztalataik vannak. A közösségtudat hatása pozitív a mentális egészségre. A közösséghez tartozás az egyén döntése, megjelenik az egyházi és nőszövetségi életben is. Növeli a biztonságérzetet, de tenni kell érte, el kell menni a közösségbe és részt vállalni.

Az előadásokat hozzászólások követték. A konferencia Szász Adrienn lelkész záró áhítatával ért véget, és azzal a reménnyel, hogy 2016-ban találkozunk Kocsordon. A pestszentlőrinci unitárius gyülekezetnek és lelkészének hálásan köszönjük a szíves vendéglátást, a férfiaknak a derekas közreműködést, a lehetőséget ismerőseink körének bővítésére, egymás közelebbi megismerésére, hiszen bárkivel álltunk szóba, rövidesen kiderült, hogy Erdély valamelyik vidékéről származik a családja, összetartozásunknak mély gyökerei vannak.

Méltán mondhatjuk, hogy történelmi eseménynek voltunk részesei, a MUNOSZ megalakulásának. Ezen túl verbeli testvéreként kívánunk együttműködni. Erre kérjük Isten áldását és segítségét.

Az összetartozás gyertyája

„Többet ér gyertyát gyújtani, mint panaszkodni, hogy sötét van” – mondja a szólás. Hát igen! Valahányszor kialudt a villanyégő a lakásban, szorongás fogott el. Kezünk máris a gyufán volt, tudtuk, hol a vastag gyertya, amit aztán meggyújtottunk. Az igaz, hogy panaszkodtunk, de világított a gyertya, bevilágította világunkat. És most is világít. Azóta is. Hogy miképpen, hogyan? Valahányszor nőszövetségünkben összegyűlünk.

Szervezkedni kezdünk, gyűjteni, adakozni, megbeszélni, kisütni, kifőzni... a gondolatot a közösségünkért, az egyházközségünkért, magunkért, megmaradásunkért. Olykor szikra pattan az agyban, beindul a megannyi gépezet, és láss csodát: a szorgos asszonykezek már működésbe jöttek, és megvalósult a nagyszerű gondolat.

Méghogy panaszkodtunk volna! Dehogy! Hisz ott volt a megannyi mosolygós arcon a derű, a meleg baráti tekintet, ahogy egyre csak gyűltek befelé a medgyesi unitárius templomunkba a református és katolikus nőtestvéreink a májusi délutánon. Ez alkalommal ökumenikus nőszövetségi találkozót tartottunk.

Rövid köszöntő és áhítat után vendégünk, Timaru Carina, a *Felszállott a páva* tehetségkutató verseny egyik résztvevője csángó balladát és népdalokat énekelt. Ezt követte a szeretetvendégség, melyet a tea, kávé, sütemény mellé még jó hangulattal, tereferével, meg egy-egy verssel fűszereztünk meg.

Már nem volt sötétség, mert megannyi kis gyertya égett mindannyiunk szívében, az összetartozás gyertyája. Őrizzétek ezt mind, asszonytestvéreim, ti, akik sói vagytok a földnek, szíve az életnek és fényessége a mindennapoknak.

NAGY IBOLYA

IFJÚSÁGI OLDAL

Ifjúsági istentisztelet-sorozatok a székelykeresztúri egyházkörben

Forrás. A lélek otthona

A tavasz folyamán minden második hétfőn megtelt fiatal nevetéssel és hangulattal a székelykeresztúri unitárius templom udvara. Egyletes körökben a rendszeres találkozókat nem annyira meglepőek, ezek az alkalmak viszont eltértek a megszokottól, hiszen nemcsak a helyi fiatalok, de a környékről többen is érkeztek, hogy részt vegyenek az ifjúsági istentiszteleteken. Minden alkalom újabb és újabb sikernek bizonyult, a fiatalok örömmel érkeztek a közös felöltődésre. A kezdeményezésről Lőrinczi Levente kissolymosi lelkésszel, az istentisztelet-sorozat megálmodójával és Pap Hajnalka, valamint Fekete Edda egyházköri képviselőkkel beszélgettünk.

Hogyan indult ez a kezdeményezés?

Levente: Az istentisztelet-sorozat ötlete egy napsütéses, Székelykeresztúrra tartó autótúrán született meg. Adventben felkérték a köri képviselők, hogy tartsak egy ifjúsági istentiszteletet a kör egyletéseinek. Erre közel 80 fiatal érkezett, és az alkalomnak nagyon jó hangulata volt, egy sikeres találkozókat tartottunk. Ezen gondolkodtam el, illetve azon, hogy hasonló istentiszteleteket rendszeresen tartottunk segédlelkész kollegáimmal Székelyudvarhelyen is. Azok a találkozók is hatalmas energiákat szabadítottak fel, a fiatalok szívesen jöttek. Úgy éreztük, hogy itt is lenne igény a hasonló alkalmakra.

Hajnalka: Frissen választott ifjúsági egyházköri képviselőként első feladataink között volt egy köri ifjúsági istentisztelet megszervezése, erre decemberben került sor. Az egyházkörünk ifjai szép számban gyülekeztek erre az alkalomra. Talán ennek köszönhetően egyházkörünk több lelkésze úgy gondolta, hogy érdemes rendszeressé tenni ezeket a találkozókat, így ők is kivették a részüket, és segítettek, amiben tudtak. *Hogy indult el a találkozók sorozata? Milyen elvárásokkal indultatok neki?*

Levente: Először is elosztottuk a feladatokat. Vass Zsuzsanna foglalkozott a kisebb szervezési feladatokkal, és egyeztetett a köri képviselőkkel. Tófalvi Tamás és Mikó Ferenc a közösségi médiában (Facebookon) hirdették az eseményeket. Ifj. Szombatfalvi József tervezte a plakátokat, Lakatos Sándor gitározott az alkalmakon, és hozott még pár fiatal zenészt magával. Az esperesi hivatal állta a teát és a kalácsot, míg a köri képviselők játékokkal készültek, hogy senki se siessen haza, hanem még egy kicsit tartalmasan együtt szórakozhassunk. A helyszínt a Székelykeresztúri Unitárius Egyházközség szolgáltatta.

Hajnalka: Az elvárás az volt, hogy a hétfő estéssel adjunk/kapjunk valami pluszt, megnyugvást és igazi ODFIE-s pillanatokat, amelyek megfogják a fiatalokat, és a tanulás mellett eljönnek kikapcsolódni, együtt lenni és feltöltődni. Ezeknek a találkozóknak a célja az volt, hogy kicsit elrejtőzzünk, kiszakadjunk a mindennapok fáradtságaiból, és feltöltődjünk Isten közelségében. Szerintem ez sikerült is, hisz nagyon sok fia-

talt mozgatót és fogott meg, a visszajelzésekből ítélve pedig mindenképp igény van erre a fiatalok körében. *Kik tartottak istentiszteleteket, mi alapján választottátok ki a szónokokat?*

Hajnalka: Egyházkörünk fiatalabb lelkészei vezették a találkozókat, őket kértük fel, hogy szóljanak egy választott témával kapcsolatosan a fiatalokhoz. Tófalvi Tamás, Mikó Ferenc, Lakatos Sándor, Csáki Levente, ifj. Szombatfalvi József, Makkai-Ilkei Ildikó, Vass Zsuzsanna és Nagy-Mátéfi Tímea lelkészeknek köszönhetjük a meghitt hétfő esti pillanatokat.

Az istentiszteleten kívül mi egészítette még ki ezeket az alkalmakat?

Edda: Ezek az alkalmak nem csupán egyszerű ifjúsági istentiszteletek voltak, hanem zenés istentiszteletek. Néhány tehetséges fiatal és lelkész a *Daltutajok* dalaival emelte a hangulatot. Még ezekre az alkalmakra játékokkal készültünk, amelyekre az istentisztelet után került sor az egyleti teremben. Volt tea és kalács, a fiatalokkal pedig beszélgettünk a tevékenységeikről, lehetőségük adódott más egyletekkel közös programokat szervezni.

Kik vettek részt az istentiszteleteken? Mit kínált a résztvevőknek?

Hajnalka: Az egyházkörünk egyletesei vettek részt ezeken a találkozókon, de csatlakoztak a Berde Mózes Unitárius Gimnázium diákjai közül is. Lelkészeink is jelen voltak, ha lehetőségük adódott rá. Ami ott történt, megfogta a fiatalokat, hisz újra és újra visszatér-

tek. A hangulat nyugodt, elgondolkodtató, meghitt, néha vicces, zenés, csendes, fiatalos és varázslatos volt. **Edda:** Egy idő után már nem csak fiatalok ültek a padokban, hanem az utolsó padok is megteltek örök fiatalokkal, szüleinkkel, rokonokkal, egyházközségi tagokkal.

Levente: Azt, hogy kinek mit ad egy ilyen alkalom, nehéz leírni, hiszen mindenkinek más szólítja meg a lelkét. Azt viszont tudjuk, hogy adott, és ezért nem néptelenedett el ez az alkalmassorozat. A fontossága számomra egyértelmű: Együtt lenni Isten közelségében a templomban, és együtt lenni barátságban játékokkal, a fiataljainkkal úgy, hogy közben csapatot, egységet formálunk. Ez az egyház jövőjének egyik legfontosabb alapköve.

Mik a tervek a jövőre? Hogy folytatódik, amit a tavasszal elkezdtetek?

Levente: Továbbra is folytatjuk a nyári szünet után, hasonló felállásban, újabb szónokok bevonásával. Október elejétől tervezzük újraindítani, kár lenne abbahagyni, sok pozitív visszajelzés érkezett, nemcsak a

résztevő fiatalok, hanem a vége fele egyre népesebb idősebb korosztály részéről is. Aki ott volt, az tudja, hogy miért érdemes visszamenni, aki pedig még nem volt részese ennek a hangulatnak, az semmiképpen ne szalassza el ősztől a minden második hétfőn újra-induló ifjúsági istentiszteleteket. Keressétek bátran a szervezőket, és érdeklődjétek, hogy mikor, hol kell lennetek, hogy részt vehessetek ti is.

Játsszunk újra színjátszósdit!

A tavalyi forradalmi év rengeteg meglepetést tartalmaz(ott) számotokra, ez a nyári rendezvényekkel sem lesz másképp. Aki velünk tölti a nyarat, biztosan életre szóló élményekkel gazdagodik. Ha már Te is tükön ülsz, és izgatottan várod a 2015-ös, forradalmi év színjátszóját, hogy jelentkezess, szórakozhass és találkozhass, akkor itt van néhány fontos információ, amit tudnod kell:

A XIX. ODFIE Színjátszó Találkozó **2015. augusztus 6–9.** között kerül megrendezésre az erdővidéki **Bölnben**. Ha szereted művelni a színjátszást, vagy csak egyszerűen élvezni szeretnéd a fergeteges elő-

adásokat, akkor várjuk jelentkezésedet **2015. július 20-ig**.

Fontos, hogy minden csapat, aki előadással érkezik, készítsen egy 2–3 perces videót, ami a darab előzetese (trailer) lesz, és amelyet a bemutatkozásnál használunk majd a helyszínen. Továbbá a felvonuláshoz szükséges, hogy minden csapat készítsen egy saját zászlót, valamint egy csapatfigurát, ami egy méhecskéhez hasonló kell legyen!

Négy nap. 96 óra. Fergeteges előadások. Mosolyok. Barátságok. Találkozások. Szeretet. Nevetés. Szórakozás. Visszaadott játék. Színdarab. Egy ház. Egy hely. Böln. Több száz zümmögő méhecske. Ezer emlék. Színboldonság. Színboldogság. Ugye Te is ott leszel?

Még több információért láto-gass el az egylet világhálós oldalá-ra (www.odfie.hu) vagy a színját-szó-találkozó hamarosan megúj-uló oldalára.

Juhé-tábor

2015. június 12–14. között ifjúsági egyházköri találkozóra került sor a székelyudvarhelyi egyházkörben, melynek ez alkalommal Homoródszentpál adott otthont. A rendezvényre érkeztek fiatalok Homoródalmásról, Karácsonyfalváról, Oklándról, Homoródszentpétterről, Homoródszentmártonból, Városfalváról, Székelyudvarhelyről és természetesen a helyiek is szép számban jelen voltak a Juhé-táborban.

A péntek délutáni érkezés, regisztráció és sátorhúzás után az ifjú méhecskék meghallgathatták Popa Ilona előadását az idei nyári rendezvényekről, egy kis betekintést nyerhettek, hogy mely rendezvényeken vehetnek részt, miért érdemes az ODFIE nyári eseményein tölteni pár napot. Este tábortűzet gyújtottunk az iskola udvarán, majd lefekvés következett, hiszen ez még csak az első nap volt, így szükség volt tartalékolni az energiát.

Zumbával kezdtük a másnap reggelt, majd a délután folyamán összeállítottuk az Év Egylete feladataként kiírt flashmobot. Természetesen ez idő alatt ren-

geteget nevettünk. A nap folyamán megismerhettük még a HOSZDFIE (Homoródszentpáli Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet) múltját, a kedves házigazdák pedig sok játékkal színesítették számunkra a délutánt. Miután kissé alább hagyott a meleg, csoportokra bomlott a társaság, és útnak indultak a faluba, hogy teljesítsék a *Harácsolás* vetélkedő feladatait. Rengeteg élménnyel tértek vissza a kultúrotthonhoz, ahol be kellett mutatniuk a megszerzett tárgyaikat, elkészített videóikat. Ezután egy kis pihenés következett, majd Záró Juhé-buli.

Vasárnap reggel ismét tornával kezdtünk, majd kiértékelő és sátorbontás következett és istentisztelet. A szászéki szolgálatot Lőrinczi Botond városfalvi lelkész végezte. Templomozás után közös ebéden vettünk részt, majd az emléklapok átadása következett és hazautazás.

Élménydús hétvégét tölthetett el mind a 48 résztvevő a homoródszentpáli Juhé-táborban. Köszönjük szépen a helyi egyletnek, hogy otthont adott e találkozásnak! Nehéz volt az elválás, mivel nagyon közel kerültünk egymáshoz, így nevetve-sírva búcsúztunk el a hétvége lejártával. És már alig várjuk, hogy újra találkozhatunk!

JAKAB EMESE

Zsongás Vargyason

A tavalyi siker után idén ismét megszervezésre került a Háromszék-Felsőfehéri Egyházkör körüli találkozója, amelynek ezúttal Vargyas adott otthont. Több mint 40 fiatal vett részt a háromnapos rendezvényen. A találkozó első napján, június 12-én Bustya János tartott előadást a hippimozgalomról.

Szombat reggel áhítattal indult a nap, amelyet alulírott, helyi egyletes tartott, ezt követően Popa Ilona ODFIE-főtítkárt tartott előadást az illetanról. A tartalmas előadás után két csapatra oszlott a társaság, és különböző csapatjátékoknak lehettünk a részesei Kisgyörgy Imre vezetésével. A csapatjátékok után, fáradalmat nem ismerve, Lőrincz Sándor tanár urat megkarolva, kigyalogoltunk Vargyas község területéről egészen a Hagymásig, ahol csodálatos törté-

neteket hallhattunk Erdővidékről. Megismerhettük a Hagymás-tető legendáját, a csorgó vizében fürödhettünk, és a mesebeli tájat csodálhattuk. A faluba visszaérve Ilkei Lóránd vargyasi egyletes áhítatán kerülhettünk közelebb Istenhez. A napot tábortűzzel és gitáresttel zártuk.

Vasárnap reggel zenés istentiszteleten vettünk részt, amelyen Major László datki lelkész prédikált, és fiatal datki zenészek énekei tették az alkalmat igazán különlegessé. Istentisztelet után az emléklapok kiosztására került sor. A templomból kiérve egyszer csak népzene hallatszott. Erre a fiatalok hirtelen megkarolták egymást, és felcsíki héjszát jártak.

Összességében egy zümmögéssel teli hétvége volt, az egyletes fiatalok feltöltötték kaptárukat és haza repülhettek békében, élményekkel gazdagodva.

GÁNYA ERVIN

	A 17. unitárius püspök szülőfaluja	Méter	A sakktábla vége	Ausztria autójele	Kicsinyítő képző	Csomót lazító	Lao-ce tana	Az unitáriusok 17. püspöke	
Énekes-madár-féle			Lant						
Alkonyati				Pest megyei városka Íjat készítő					
Ókori jordániai város					Pincészet Ajtót szélesre nyit				
Stroncium vegyjele		Bejárat a házba					Római egyes		
Bőr vegyjele		Szigligeti személyneve					Lop, argóban		
			Szél közepe!			Cézium vegyjele			
Virág része			Északi férfinév			Indok			
Édes mártás				Sejtek sora					Kézzel-lábbal magyaráz
Kocsonyás anyag				Idős					Budapest része
Közelre mutató névmás		Szül az állat			Háromszéki fürdőváros Az a tény, hogy valami van				Zloty, röviden
Feleség		Japán autójele	Van ilyen hit is Személyével			Hamis vád Kapus-bravúr			Bibliai hajós
Üres táll!		Gabona-tábla New York negyede					Ez a fa ékszer Vasút		Valamint Jerry ellenfele
Betegedik a ló							Régi súlymérték Jelkulcs		Zorro jele Zacsó
Innivaló				Ógörög filozófus Balti nép				Sznúker-játékos Aki már elhunyt	
A sugár jele	Jelfogóval ellátott A föld felé					A nagyszülő szülője Becézett Éva		... West, filmsztár Brassó megyei falu	Sor végei! Női név
Nem mozog			Estefele! Éjjel, részben!		Észak, röviden Részben fajejű!		Megy előre Lekvár		
Földre hullat					A repülés tudománya Névelő				
Negyed négy!	Ezt a tantárgyat is oktatta a püspök								Méter, röviden

A magyarsárpási harangláb. A sárospataki zsinaton szentelték püspökké rejtvényünk főhősét.

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

Kiadja a Magyar Unitárius Egyház, Kolozsvár
Alapítási év: 1888. Új sorozat (1990-től)

Szerkesztőség: Demeter Sándor Lóránd főszerkesztő, Bálint Róbert Zoltán szerkesztő, Márkó László médiareferens

Munkatársak: Asztalos Klára (Nők Világa), Czire Alpár (fotó), Gergely Noémi (ifjúsági oldal), Nagy Henrietta (gyermekoldal), Szombatfalvi József (honlap).

Tördelés: Virág Péter. Olvasószerkesztő: Kürti Miklós

Készült a kolozsvári Gloria Nyomdában.

A szerkesztőség postacíme: 400105 Cluj, B-dul 21 Decembrie 1989 nr. 9. tel./fax: (0)264-593236/(0)264-595927

kozlony@unitarius.org

A lapszám megjeleníthető: kozlony.unitarius.org

Lapterjesztés és adminisztráció: **Gáspár Péter** és **Mezei Melinda**. A lapok kiszállításával kapcsolatos felvilágosítás: **Verbum Egyesület**, **Simon Ferenc**, tel.: 0264-596478

A kéziratok szerkesztőségbe érkezésének határideje: a tárgyhó előtti hónap 20-a. Kéziratokat nem örzünk meg, és nem küldünk vissza. Közlésre szánt fényképeket kérésre visszaküldünk. A lapban közölt írások nem tükrözik feltétlenül a szerkesztőség nézeteit.

ISSN 1220-8418

Közelebb Jézushoz

„Az élet nem mese, de mesésen szép” – mondja **Fekete Levente** nagyjaitai tiszteletes úr, aki ebben a hónapban saját meséjével örvendeztet meg benneteket, gyerekek. Olvassátok figyelmesen az apró magocskák történetét! Ha kikeresitek a Bibliából, megtudjátok a mese címét. A mese folytatását várjátok a következő lapszámban! További szép nyarat!

Mese a példázatról (Mk 4,1–20)

Azon a napon ugyanúgy ébredt a hajnal. Sietve szét-nézett, néhány bárányfelhőt hagyott az égen, útjára bocsájtotta a szellőt, szétosztotta az aznapi dalokat a madaraknak, és persze felköltötte az embereket is. Szétnézett még a lombok és a füvek között is. Fázósan húzták össze magukat.

– Milyen szépek vagytok. Gyönyörű sárga, vörös és narancs. Pompásabb így, mint az egyhangú zöld.

Azzal válasza se várva, mint, akit már nagyon várnak, gyorsan bebújt a kéményeken, belekavart az álmos füstbe, komótosan rátelepedett a favágó kalapjára. Szóval bekukkantott gondosan mindenhová. Míg végül:

– Na, hogy vagyunk? – telepedett rá fáradtan a hembárokból fészülő búzazsákokra. De ezt már nagyon elhaló hangon kérdezte, s azzal behúzódott egy egérlyukba, hogy a következő napra teljesen kipihenje magát.

Ekkor kinyílt a hembár ajtaja, és belépett rajta a Gazda. Fején kalap, a kalapon napsugár. Mosolyogva nézett szét. Odament a zsákokhoz, és belemarkolt.

– Ma kiviszlek innen. Eleget ültetek egymás hegyén-hátán – mondta csendesen, ahogy pergette tenyeréből vissza a zsákba a szemeket.

A búzaszemek mozgolódni kezdtek.

– Halljátok? Ma kirándulni megyünk. De vajon hová? Jó ez a gazda, szeret minket, ha ennyire gondoskodik rólunk. Olyan unalmas itt, csak ücsörögni a zsákban.

A Gazda nyugodtan dolgozott. Elővette a szitát, és öntött bele a búzazsákba. A szemek táncolni kezdtek.

– Jaj, de jó! Játszik velünk a Gazda. – A szita csendesen mormolta:

– Ugra-bugra. Ugra-bugra. Ugra-bugra. – És a magok csak táncoltak.

És hullott a sok konkoly-, tarack-, disznótövis-, rep-cemag szitkozódva a szita alá.

– Találkozunk még. Nem felejtünk el. A Gazda nem szeret minket, de mi majd megmutatjuk.

A búzaszemek ijedten húzták össze magukat, aztán, zsupsz, egyszer csak benn is voltak a zsákban.

– És most szépen elvetlek titeket – hallották a Gazda hangját. És a zsák lassan ringani kezdett, ahogy ment a földekre.

A Gazda megállt, és letette a zsákot. A búzaszemek csodálkozva nézték a kék eget. Mintha ismerős lett volna.

– Szép jó napot, Október.

– Neked is, jó Gazda.

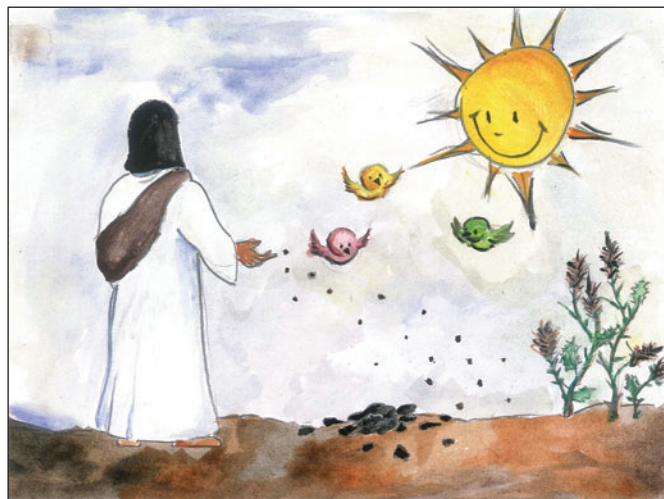
– Minden rendben, Október? Erdőn-mezőn nincsen gond?

A magok csodálkozva hallgatták.

– Ez a Gazda mindent tud. Még Októbert is ismeri. Mi csak Júliust ismerjük.

– Na, akkor lássunk munkához – és a Gazda bele-nyúlt a zsákba. Kivett egy marok búzaszemet, és nagy ívben szórni kezdte. A magok csak úgy szálltak, repültek. De nem sokáig. Földet értek.

– Na, lássam csak, hol is vagytok? – nézett szét a búzaszem kíváncsian. – Hm. Messzire ellátok. Lapos a hely. Széles. Nem puha, nagyon kemény. Egyszer tőle nem messze koppanás. Majd egy másik is, és egy harmadik, majd egy negyedik. (folytatjuk)

Vetési Annamária rajza

Az oldalt szerkeszti: NAGY HENRIETTA

Ébredező Gondviselés a Firtos-hegyen

Június 6-án tartották a Firtosi Unitárius Egyházköri Találkozót a székelykeresztúri egyházkör gyűlékezetei számára

Csécs Márton Lőrinc lelkész (Torockó), **Fazakas Domokos** ny. gépész (Homoródszentmárton), **Forrai Tibor** tanár (Homoródszentpál), **Furu Árpád** műemlékvédelmi szakmérnök (Kolozsvár), **Gánya Ervin** diák (Vargyas), **Jakab Emese** köri képviselő, diák (Székelyudvarhely), **Jobbágy Júlia** teológiai hallgató (Kövend-Kolozsvár), **Lőrinczi Lajos** esperes (Csehétfalva), **Lőrinczi Lajos** esperes, lelkész (Csehétfalva), **Nagy Ibolya** (Medgyes), **Nagy-Mátéfi Tímea** lelkész (Énlaka), **Rácz Norbert** lelkész (Kolozsvár), **Szabó Adél Júlia** lelkész (Kálnok), **Tódor Csaba** lelkész (Homoródszentpál)